★★★
Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
CUMA 29 ARALIK 1978
300 KURUŞ

Doğan Öz'ü öldüren İ.Çiftçi'nin "Emir aldım" dediği örgüt, hangi örgüttür?
5.sayfada

"SAVCILIK ATATÜRK VE İNÖNÜ'YÜ BÖLÜCÜLÜK İDDİASIYLA SANIK SANDALYESİNE OTURTTU"

Savcılığın iddiası: Lozan Konferansında İnönü bölücülük yapmış

- Gazetemizde 27 Eylül tarihinde yayınladığımız Atatürk'ün sözlerinden, Lozan Konferansı tutanaklarından alıntılarla hazırladığımız yazı hakkında savcılık üç dava açtı
- Büyüközden: "Bu davayla savcılar, demokrasi anlayışlarını ve basın üzerindeki baskılarını belgelemişlerdir"
- Bir günde 75 gazeteci ve basın mensubu yargılandı
- 3.Kontrgerilla davası bugün başlıyor

İSTANBUL (ÖZEL) Atatürk'ün sözleri ve Lozan Konferansı tutanaklarından derleyerek hazırladığımız yazıda bölücülük iddiasıyla açılan iki davaya İstanbul Toplu Basın Mahkemesinde başlandı.

Mahkemede verdiği ifadede Yazı İşleri Müdürümüz Aydoğan Büyüközden "Savcıların bu davayı açarak Atatürk, İnönü ve Harp Akademileri Komutanlığını sanık sandalyesine oturttuklarını" söyledi.

Bilindiği gibi savcılığın gazetemiz hakkında sürekli bölücülük iddiasıyla soruşturma açması üzerine 18 Ağustos 1978 tarihinde Aydınlık Meclisi köşesinde Atatürk ve İnönün'nün sözlerinden Harp AKademileri Komutanlığının yayınladığı "Doğu'da Kürt Meselesi" adlı kitaptan aldığımız, içinde "Kürt" kelimesi geçen sözleri MKA rümuzu ile bir mektup haline getirerek yayınlamıştık. Savcılık bu yazı hakkında derhal soruşturma açmıştı.

SAVCILAR ATATÜRK'Ü SANIK SANDALYESİNE OTURTTU

Hazırlık sorgusu sırasında savcı yazının bütününde ırkçılık ve bölücülük yapıldığını ileri sürdü. Yazı İşleri Müdürümüz de bu yazının Atatürk ve İnönü'nün sözlerinden derlendiğini açıkladı. Daha sonra Sav-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

İGD'liler pusuya düşürüp kurşunlamışlardı

Sahte TKP'lilerin vurduğu Demir Döküm işçisi Adem Toygan dün öldü

- Toygan'ın ölüm haberi, direnişteki Demir Döküm işçileri arasında infial yarattı

Adem Toygan Demir Döküm işçisi. Maden-İş'in revizyonist zincirini kırma mücadelesi verirken İGD'liler tarafından evine dönerken pusuya düşürülüp kurşunlandı. 25 gün komada kaldı. Dün gece öldü.

GENİŞ HABERİ 4. SAYFAMIZDA

İŞTE MHP'NİN KOMANDO KAMPLARINDA ÖĞRETİLENLER

...mezler, işte ol Kü... kelpler ile Cengü cidal ...

Ol Kelbler kendülerin sosyal iddeyü tesmiye edüp öğünürlür. Sosyalın manâsı işdimayı demektür. Kim sosyal it, umumi it, yani herkesin iti demektür. Anlar dahi BOZKURTLAR.

a FAŞİST (3) dirler kim sırrın eç, demektür. Laklün BOZKURTLAR niye iş iderlerse eşkere idün zerre dahi müstedir işleri yokdürür BOZKURTLAR Türkiye'nin her yanesinde talimgah-ı tesmiye olunan OBA'lar grup, anda kafir nice telef idilür, it nice boğazlanır, düşmen-i dinin beyni nice taşra çıkarulur vü Türk'e dil uzatanın dili nice kopartılır anı talim iderler. Bundan özge savm vü salatü ilim ile dahi işgâl edilir. BOZKURT'lar Kırıkkale'de münbütü yeşil bir razide OBA kurup kendülerin talime virdüler. Ol yerin etrafı tepelerle çevrülü olup seri kuyudan dahi bir dere geçer Anda şehit talimler yapulurkim kelle bacak, kıl vü gövdenin zerre kadar kıymeti yoktürür.

Türk Metal Sendikası Seydişehir Şube Başkanı Erdoğan Aslıyüce'nin yazdığı kitabın kapağı (üstte). Kitabın faşistlerin adam öldürmeyi kampta nasıl öğrendiklerini anlatan bölümlerinden biri (altta).

"Kırıkkale'deki bozkurt obasında din düşmanlarının beyni çıkarılır, kafirler telef edilir, itler boğazlanır"

- Türk Metal Seydişehir Şube Başkanı Erdoğan Aslıyüce'nin kitabı MHP'nin komando kamplarındaki cinayet hazırlıklarını ele veriyor
- 'Talim esnasında Üçoğul'un kaburgası kırılıp bere olunca "Biz Turan için kelleyi ve bedeni de feda ederiz" demiştir'
- "Somuncuoğlu Sadi, sonuncu Baba Tekkesi mensubudur"

ANKARA (ÖZEL) Türk Metal Sendikası Seydişehir Şube Başkanı Erdoğan Aslıyüce'nin, 1974 yılında yazdığı "Her Yönüyle Kırıkkale" isimli kitapta, "Kırıkkale'deki Bozkurt obasında din düşmanlarının beyni çıkarılır, kafirler telef edilir, itler boğazlanır" denilerek, MHP'nin komando kamplarına katılanların nasıl cinayet işlemeye teşvik edildikleri anlatılıyor. Kitabın 121.sayfa-

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

KOMANDOLAR TRABZON'DA KTÜ OTOBÜSÜNÜ KURŞUNLADILAR

TARSUS C.SAVCISI EVİ ÖNÜNDE VURULARAK ÖLDÜRÜLDÜ

- Malatya'da Ülkü Ocakları üyesi bir kişi tabanca ile yakalandı
- İskenderun'da motosikletten açılan ateş sonucu bir öğrenci ağır yaralandı
- İstanbul'da sahte solcular bir TİKP üyesine saldırdılar

HABER MERKEZİ Tarsus C. Savcısı, bugün kimliği tesbit edilemeyen kişilerce bu akşam evi önünde tabanca ile vurularak öldürülmüştür.

Şehir Merkezinde bulunan, Cengiz Topel Lisesi karşısındaki evine girerken, saat 18.00 sıralarında C. Savcısı Süreyya Altun Eminsoy, Halen kimlikleri tesbit edilemeyen kişilerce açılan tabanca ateşi sonucu vurularak öldürüldü.

TRABZON'DA

Trabzon'da KTÜ öğrencilerini taşıyan Belediye otobüsü komandoların silahlı saldırısına uğradı. Saldırı sırasında 5'i ağır 21 öğrenci yaralandı.

KTÜ'den şehire öğ-

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

DÜNYA RADYO-TV'LERİ MHP VE KONTRGERİLLAYI SUÇLARKEN

TASS, K.Maraş'taki katliamda devrimcileri hedef aldı

HABER MERKEZİ Dünya radyoları ve basını Türkiye'deki katliam konusunda MHP'yi suçlarken Sovyetler Birliği Resmi Haber Ajansı TASS olaylarla ilgili olarak devrimcileri hedef alan bir haber verdi. MHP ileri gelenlerinin açıklamalarıyla uyum içindeki TASS Ajansı şöyle diyordu:

"Türkiye hükümeti 13 ilde sıkıyönetim uygulamasını kararlaştırdı. Bu karar, Kahramanmaraş'ta meydana gelen aşırı sağcı ve Maocu örgütler tarafından kışkırtılan şiddet olayları sonucu alındı. Kahramanmaraş'taki olaylarda yaklaşık 100 kişi hayatını kaybetti."

YUNAN TELEVİZYONLARINDAN ERT

ERT Televizyonu Kahramanmaraş olaylarında 93 kişinin öldürüldüğünü bildirdi ve olayları aşırı sağcı güçlerin çıkarttığını belirtti. ERT Televizyonu bu konuya ilişkin olarak Yorgo Drossos'un bir yorumuna yer verdi. Drossos, Türkiye'deki sağcı hareketlerin bir tarihçesini yaptı ve Türkeş'in eskiden beri bu hareket içinde yer aldığını belirtti. Drosso, Türkeş'in "otoriter rejim" taraftarı olduğunu ve bu yolda bir hayli aktif faaliyetler gösterdiğini söyleyerek

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

DİSK Başkanlar Konseyi kararı:

"K.MARAŞ KATLİAMININ SORUMLUSU MHP'DİR"

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk

- DİSK, bütün işçileri K.Maraş'ta öldürülenlerin anısına saygı duruşuna çağırdı
- "Temel hak ve özgürlükleri askıya alan bir yönetim biçimi olduğu için sıkıyönetime karşıyız"
- DİSK, İçişleri Bakanının gerçek suçluları gizler biçimindeki sözlerini eleştirdi

İSTANBUL (ÖZEL) DİSK, "Temel hak ve özgürlükleri askıya alan bir yönetim biçimi olduğu için sıkıyönetime karşı olduklarını" açıkladı. K.Maraş katliamının tek sorumlusunun MHP olduğu belirtilen DİSK açıklamasında, CHP ağırlıklı hükümeti, daha geri adımlar atmasını engellemek için destekleme kararı alındığı da bildirildi. Ayrıca Konfederasyona bağlı bütün işçiler 5 Ocak 1979 Cuma günü K. Maraş katliamında öldürülenler için 5 dakikalık saygı duruşunda bulunmaya çağrıldı.

26-27 Aralık 1978 günleri olağanüstü toplanan DİSK Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi'nin aldığı kararlar dün açıklandı. Buna göre DİSK'in sıkıyönetime karşı olduğu, bu tutumun önceki sıkıyönetim uygulamalarının ortaya koyduğu gerçeklere dayandığı belirtiliyor.

(Devamı Sa.7; Sü.5'de)

Maraş'ta faşist saldırganlar tarafından tahrip edilen bir işyeri. (Foto AYDINLIK)

CHP Gençlik Kolları Başkanı Akıncı:

"Özaydınlı K.Maraş konusunda yanılmıştır"

ANKARA(ÖZEL) CHP Gençlik Kolları Başkanı Süha Akıncı, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın K.Maraş'taki katliamına ilişkin sözlerini eleştirdi. Akıncı şöyle konuştu: "İçişleri Bakanımızın Kahramanmaraş katlia-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

Demirel: "CHP'nin gayesine uygun kullanılan sıkıyönetim başarılı olamaz"

ANKARA (ANKA) Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, baş meselenin bugünkü hükümetten kurtulmak olduğunu savundu. "Bu hükümet çökerken alternatifini de çıkarır" diyen Demirel, sıkıyönetimle ilgili görüşlerini Anka Ajansına şöyle açıkladı:

"Sıkıyönetim hükümet başkanına karşı sorumludur. Ancak, bu de-

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

İKİ AYDINLIK MUHABİRİ K.MARAŞ'TAN YAZIYOR

Albayın "En emin yer" dediği Otelin odasında

KAPIMIZIN ÖNÜNDEKİ 150 KİLOLUK GÖZCÜLER

- İki yüksek rütbeli subay, "Aydınlık, olayları MHP'ye yıkmaya çalışıyormuş. Ben de onları buradan sağ çıkarırsam..."

K. Maraş'ta bulunan tüm basın mensuplarının kalmaya mecbur edildikleri bir otelde birbirinden ilginç ve esrarengiz olaylar cereyan ediyordu. 25 Aralık sabah saatlerinde AYDINLIK ekibinden bir arkadaşımız, Yürükselim'den rastgele evlere telefon ediyor. Hem de tele - röportaj türünden bir yazı hazırlıyordu. Önce kısaca vilayet çemberinde olup bitenler hakkında, bilgi verdi arkadaşımız. Sonra mahallelerde neler olup bittiğini sorduk.

Tam cevap alacakken "Çın çın" dedi telefon. Ve arkasından düdük

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Ayabakan, "Mayıs ayında sesimizi duyurmak için Boğazı trafiğe kapatacağız

Balıkçılar Derneği Başkanı Ayabakan:

"Motorumuzu kaçıran Rusya değil de Yunanistan olsaydı, büyük tepki gösterilirdi"

- Rus hücumbotlarınca götürülen balıkçılardan hâlâ haber alınamadı

ŞENOL KONUKÇU 11 Aralık günü Perşembe'den Sinop Limanına yol alırken kaybolan "Yüksel" adlı balıkçı teknesinin Rus hücumbotları tarafından Odessa Limanına götürüldüğü açıklanmıştı. Tekne sahibi Şevket Yasin'in akibeti hakkında Balıkçılar Derneği Başka-

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Tertipler Güneydoğu'ya kaydırılmak isteniyor

DİYARBAKIR (ÖZEL) Doğu ve Güneydoğu'nun köylük alanları ile gecekondu semtlerinde "Müslümanlar Maraş'ta din düşmanlarına karşı savaştı" şeklinde gerici propaganda yapıldığı bildiriliyor.

Elazığ'da faşistlerin duvarlara ÜGD imzasını taşıyan "Yaşasın Maraş" sloganlarını yazdıkları bildirilirken, sol adına bazı grupların da Diyarbakır'da duvarlara "Yaşasın Maraş Direnişimiz" şeklinde yazılar yazdıkları öğrenildi.

Maraş katliamı sırasın-

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Sükan: "Sovyetler ve ABD, Türkiye'de anarşi istiyor"

ADAPAZARI (ÖZEL) Demokratik Parti Başkan Vekili ve Devlet Bakanı Faruk Sükan, anarşinin dış kaynaklarına

(Devamı Sa.7, Sü.10'da)

Aydınlık meclisi

Paris'ten bir Ülkücünün Niğde'deki Ülkücüye cevabı:

"Rus filosunu protesto etmek, MHP'yi kaba gösterirdi"

Aydınlık gazetesinin etkili yayınlarından bahsediyorsunuz. Devamlı ülkücülere çamur attığından dolayı biz de AYDINLIK'ı takip etmekteyiz. Bazı ülküdaşlarımız acaip yazılar yazarak akla hayale gelmeyecek şeylerden bahsediyorlar.

Mesela size Niğde, Aksaray'dan yazan ülküdaşımız gibi ben de Niğde, Aksaraylıyım. Sizinle aynı görüşü paylaşmıyorum. Sebebini sorarsanız, "Rus filosunun vatanımıza gelişinde en ateşli yayını AYDINLIK gazetesinin yaptığını" söylüyorsunuz. Ayrıyeten "teşekkür ediyorsunuz".

"Ülkücüyüm, bu hareketi bizden kendimizden bekliyordum." Böyle yazıyorsunuz.

Biz ülkücü gençler olarak ne Amerikan 6. filosunu, ne de Rus filosunu protesto etmedik. Amerikan filosu geldi, belirttiği günler içerisinde durdu ve geriye döndü. Rus filosu geldi, aynı şekilde cereyan etti. Yapılan protestolar neye yaradı? Kendimizi kaba göstermekten başka hiçbir işe yaramıyor.

AYDINLIK — Mektubunuzun bir bölümünü yayınladık. Önemli olan burada yazdıklarınız. Okuyucuların merakını gidermek için diğer bölümleri kısa bir özetleyelim. Mesela, "Alevi Sünni bir olsun, ağalar kahrolsun, ya da faşistler kahrolsun" sloganına okuyucumuz şöyle karşı çıkıyor. "Peki Alevi Sünni dışında başka mezhepler yok mudur?" Vardır, onlar da bir olsun. Burada Alevi, Sünni bir olsun diye özellikle Alevi Sünni düşmanlığı yaratıldığı için söylüyoruz.

"Kürtler Türkler bir olsun, faşistler kahrolsun" sloganını da, "Peki Kürt, Türk dışında başka milliyet yok mudur, yani Azeriler, Lazlar, Çerkezler kahrolsun mu?" diye karşı çıkıyor. Onlar da kahrolmasın, okuyucumuz, onlar da bir olsun. Halkı kim bölmek istiyor, birbirine kırdırmak istiyorsa onlar kahrolsun. Siz sadece meseleyi yokuşa sürmek istiyorsunuz. MHP'yi nasıl temize çıkaracağınızı bilemiyorsunuz.

Esas, burada aktardığımız bölüm ilginç. Bakın ne diyorsunuz Paris'ten yazan ülkücü, biz Amerikan filosunu da Rus filosunu da protesto etmedik, çünkü bizi kaba gösterirdi. Şimdi buna diğer MHP'liler, ülkücüler karşı çıkacak ama doğrusu siz söylüyorsunuz, buna inanıyoruz.

Çünkü MHP'nin siyaseti budur. İki süper devlet karşısında son derece kibar olmak, halka karşı ise katliam uygulamak. MHP, iktidar olma şansını burada görüyor. Halkı ezecek ve emperyalistlere karşı bütün nezaketini takınıp destek isteyecek. Ne için, faşist diktatörlük için.

"Amerikan filosu geldi, belirttiği günler içinde durdu ve geriye döndü, ne oldu?" diyorsunuz. Siz yurt dışındasınız, daha iyi bilmeniz gerekir. Haydi bırakalım, sağır Sultanın duymak istemediği yayınladığımız belgeleri, Amerika'nın kendisi "Kapalı Kapılar Ardında" dizi filmiyle CIA'nın marifetlerini, 6. Filonun görevlerini anlatıyor. Ne oldu diye soruyorsunuz, daha ne olsun Türkiye, 70 sente değil, beş paraya muhtaç hale getirildi. Memleketin bağımsızlığı ayaklar altına alındı.

Rus gemisi de aynı şekilde diyorsunuz. Doğru aynı şekilde, o da Amerikan filosunun güttüğü amaçlarla geldi. Türkiye'yi Rusya'nın hegemonyası altına almak, Türkiye ordusunu, saldırgan Rus ordusuna boyun eğdirmek için geldi.

Siz ki, siyasetle ilgiliyim diyorsunuz, nasıl olur da Türkiye'nin bu derece önemli siyasi meselesine Türkiye'nin bağımsızlığına bu kadar lakayıt olabilirsiniz? Belli bir süre durdu gitti. Öyle mi, Türkiye işgal edilse de, ne olacak, nasıl olsa giderler mi diyeceksiniz? Görüyor musunuz ne kadar sakat görüşler savunuyorsunuz?

Evet Rus filosu gitti. Gene gelirse gene biz protesto ederiz. MHP yine bir şey yapmaz, yapamaz çünkü emperyalistlere saygıda kusursuzdur. Bu mesele böyle.

Esas konuya gelelim. K.Maraş olaylarına ne diyorsunuz? K.Maraş'ta MHP'nin hiç de nazik olmadığını görüyoruz. Naziklik ne kelime, şakanın sırası değil, katliam uyguluyor. Kime karşı Türkiye'nin K.Maraş halkına karşı. Satırlarla doğruyor bütün bir aileyi. Binalar yakıyorlar, K.Maraş kalesini yakıyorlar, buna ne diyorsunuz?

Dışarıda emperyalistlere bizi destekleyin diye kibar davrananlar, içerde de Türkiye'nin kalelerini yakıyorlar. K.Maraş kalesini yakıyorlar. Daha da önemlisi kaleler yeniden yapılır, Türkiye'yi emperyalistlere karşı koruyacak Türkiye'nin 45 milyonluk kalesini, içeriden yakıyorlar. İnsanları öldürüyorlar. Halkı birbirine kırdırtmak için kışkırtanlar, satırları almışlar ellerine Türkiye'nin insanlarını doğruyorlar. Daha hâlâ MHP'yi savunabilir misiniz?

Yurdunu bir nebze seven, çok değil bir nebze seven her yurttaş K.Maraş katliamının hesabının sorulmasını istemelidir. MHP'nin kapatılmasını istemelidir.

Faşist davadan dönen Ankaralı arkadaşınızın çağrısına kulak vermelisiniz.

FİKİR MEYDANI

Basın ve düşünce suçlarının affı yasası öncelikle çıkarılmalıdır

● Basın yoluyla işlenmiş suçların affı hakkında yasa teklifi, Adalet Komisyonunda basın dışındaki düşünce suçlarını da kapsayacak şekilde kabul edilmiş olup, Millet Meclisi gündeminde beklemektedir

Aden Betil
Avukat

Balıkesir Milletvekili Sadullah Usumi ile Kars Milletvekili Doğan Araslı'nın üç maddeden oluşan "Basın Yolu İle İşlenmiş Suçların Affı" hakkındaki yasa teklifi, 30.11.1977 tarihinde Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulduğu halde, bugüne kadar görüşülmemiştir. Düşünceyi "suç" olarak kabul eden ortaçağ zihniyeti hâlâ korunmakta, ülkemiz insanlarının düşüncelerinden ötürü zindanlara atılmasına, mahkemelerde yargılanmasına devam edilmektedir. Adliye koridorlarında her gün, Basın Mahkemelerinin ve Ağır Ceza Mahkemelerinin mübaşirleri, yazarçizerleri, düşünürleri sanık sandalyesine çağırmaktadır. Açılan dava sayısı, yalnız İstanbul Adliyesinde iki bini aşmıştır. Demokratik bir ortamda, düşünceyi açıklamak mı suçtur? Yoksa, düşüncesini açıklayanı cezalandırmak mı?...

Basın yolu ile işlenmiş suçların affı hakkındaki kanun teklifi

Millet Meclisi gündemindeki üç maddelik yasa teklifinin, başlığı ve esasını belirleyen 1. maddesi şöyledir:

"Basın Yolu İle İşlenmiş Suçların Affı Hakkında Kanun Teklifi:

MADDE 1.— 29.11.1977 tarihine kadar basın ve yayın yolu ile işlenen suçlar hakkında dayandıkları kanun hükümleri ayırt edilmeksizin takibat yapılmaz.

"Basın yolu ile işlenmiş suçlardan dolayı mahkum edilmiş olanların feri ve mütemmim cezaları, ceza mahkumiyetlerinin de sonuçlarını kapsamak üzere affedilmişlerdir."

Yasa teklifinin *gerekçesi* de şöyledir: "Türkiye'de uygulanmakta bulunan ceza sistemi, fikirlerin halk yararına yayınlanmasını engellemektedir. Ayrıca, ülkemiz son yıllarda zaman zaman olağanüstü durumlara maruz kalmıştır. Fikir adamları, bu ahvalde dahi, ülkenin çıkarlarını savunmak zorunda kalmışlardır. Ceza kanunlarımızdaki birçok madde, yargı organlarını rahatça karar verdirtecek kadar vazıh değildir. Nitekim, üniversitemizde uzun seneler ders veren hukuk otoriteleri profesörler dahi, çoğu zaman bir yazıda suç olup olmadığı konusunda birleşememişlerdir. Bilirkişiliğe müracaat edilen bu profesörlerin bazıları, bir yazıda suç olduğunu belirtirken, diğerleri suç olmadığı hususunda ısrar etmişlerdir. Bu da göstermektedir ki, ceza kanunlarımızda rejime karşı tahrikin veya hakaretin nereden başlayıp, nerede bittiği hususunda bir açıklık yoktur.

Bu yüzden de yazarlarımız ceza tehdidi altında görev ifa etmektedirler.

Öte yandan ülkemizde fikir adamlarının maruz kaldığı bu durum, Batı dünyasında, Türkiye'deki rejim üzerinde üzüntü verici yorumlara yol açmaktadır.

Dünyanın en büyük iki basın örgütü olan Uluslararası Gazeteciler Federasyonu ile Beynelmilel Basın Enstitüsü her toplantılarında Türkiye'deki basın rejimini ve cezaevlerinde bulunan yazarların durumunu eleştirmektedirler.

Tüm fikir adamlarımızın cezaevlerinden ve adliyelerdeki dosyalardan kurtulması, demokratik ülkeler nezdinde itibarımızı artıracaktır."

Adalet Komisyonunun kabul ettiği

Adalet Komisyonu bu yasa teklifini esas itibariyle olumlu bulduğunu belirterek 1. maddeyi düşün suçlarını kapsayacak şekilde değiştirmiştir. Bu değişiklikle, yasa tasarısı, basın suçları ile birlikte, basın suçlarının dışında kalan düşünce suçlarının da affını öngören hale getirilmiştir.

Adalet Komisyonu, 20.6.1978 tarihini affa esas tarih olarak kabul etmiştir. Bu tarihi başlangıç olarak kabul eden bir af yasası pek çok basın mensubunu ve düşüncesi nedeniyle yargılanan kişiyi af kapsamı dışında bırakacaktır. Oysa, af yasası düşünceyi suç olarak kabul etmeyen bir anlayışla çıkmalı ve affa esas olarak, yasanın yürürlüğe girdiği tarih alınmalıdır.

Adalet Komisyonunun yaptığı değişiklikle, yasa teklifinin başlığı ve 1. maddesi şu şekli almıştır:

"Basın Yoluyla İşlenmiş Suçlarla, Her Türlü Düşün Suçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi"

"MADDE 1.— 20.6.1978 tarihinden önce basın ve yayın yoluyla işlenen, takibi şikayete bağlı suçlar dışında kalan suçlar ile eylemle ilişkili olmayan düşün suçu niteliğindeki suçlar ve Seçim Kanunlarını ihlal edici suçlar hakkında dayandıkları kanun hükümleri ayırt edilmeksizin takibat yapılamaz. Devam etmekte olan takibat durur. Bu suçlardan dolayı mahkum edilmiş olanların feri ve mütemmim cezaları, ceza mahkumiyetlerinin de sonuçlarını kapsamak üzere affedilmiştir."

Adalet Komisyonu, düşünce suçlarını da kapsayacak bir değişiklik yapmakla birlikte, değişik yorumlara neden olabilecek ve belki de afla sağlanmak istenen yararı hiçe indirebilecek bir kavram getirmiştir: "Eylemle ilişkili olmayan düşün suçu" kavramı ne demektir? Bu kavram Adalet Komisyonunun af yasasında yaptığı değişikliğin gerekçesine de aykırı düşmektedir. Çünkü, değişiklik her türlü düşünce suçunu af kapsamına sokmak maksadı ile yapılmıştır. O halde, bulanıklığa neden olan bu kavram, tasarı metninden çıkarılmalıdır. Düşünceyi, eylemle ilişkili olan eylemle ilişkili olmayan diye ayırmak olanaksızdır.

Af yasasının çıkması zorunludur, fakat yeterli değildir

Basın ve düşünce suçlarının affı ile ilgili yasanın bir an önce çıkması ve demokratik talepler doğrultusunda çıkması, zorunlu hale gelmiştir. Fakat, yeterli değildir. Afla beraber düşünceyi suç sayan anlayışın kökü kazınmalıdır.

Basın yasası, ceza yasası ve ilgili diğer yasalardaki anti-demokratik maddeler kaldırılmalı ve düşünceye en geniş özgürlük tanınmalıdır.

Düşünce yasaklanarak ortadan kaldırılamaz, ancak, yanlış olduğu kavratılarak mahkum edilebilir.

Bugün, bir savcının veya bir bilirkişinin isteği ile onbinlerce kitap ve gazete toplattırılmakta, hatta bu uygulama baskı aşamasında başlamaktadır. Türk Ceza Yasasının 159. maddesi, uygulamada, hükümet, ordu ve polis hakkında söz söylenemez hale getirilmiştir. Hükümet, ordu, polis ile ilgili herhangi bir eleştiri yapıldığında, bu "hakaret" şeklinde yorumlanarak dava açılmakta ve mahkumiyet kararları verilmektedir. Türk Ceza Yasasının 141-142. maddeleri basının ve düşüncenin tepesinde Demoklesin kılıcı gibi durmakta, halkın düşünme ve örgütlenme özgürlüğünü ortadan kaldırmaktadır. Bu maddeler nedeniyle açılmış binlerce dava vardır. 141-142. maddeler ceza yasasında durdukça ve ülkede düşünenler de oldukça, bu maddelerin yüzbinlerce kere ihlal edilmesi kaçınılmazdır. Çözüm, anti-demokratik maddelerin ve uygulamaların kaldırılması, düşünceye özgürlük tanınmasıdır.

---

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Demokrasiye biçilen kefen!

Biliyorum gecikti bu yorum.

Elimizde olmayan teknik nedendendir bu gecikme.

O yüzden K. Maraş olaylarıyla ilgili yorumumu anında sunamadım size.

K.Maraş'ta neler olmuş, bir bakalım?

Ancak hemen ardından ilan edilen sıkıyönetimi de gözlerden uzak tutmayalım, dikkat!

Ve aklımızı başımıza toplayıp düşünelim.

Üç - beş sokak serserisinin marifeti olabilir mi bu iş?

Başka bir deyişle, tesadüfen patlak vermiş bir katliam mıdır, K. Maraş'ta vuku bulanlar sizce?

Bizce değildir.

Değildir, çünkü böylesine büyük boyutlardaki bir olayın plansız, programsız ve amaçsız olması mantık dışıdır.

Üzerine basa - basa söyleyelim.

K. Maraş'taki olay çok ustaca hazırlanmış, çok akıllıca uygulanmış bir senaryodur!

Üstelik kökü dışarıda olan bir tezgâhtır bu!..

Ve kökü dışarıda olan karanlık odakların marifetidir, tertibidir tüm bunlar...

İyi ya aklınıza şu soru takılabilir şimdi.

Dışımızdaki ve içimizdeki cinayet merkezlerinin hedefi nedir?

Basit.. Hedef Güney Amerika, bazı Asya ve Afrika ülkelerinde neyse, Türkiye'de de odur!

Yani demokrasiyi kefenlemek ve yerine askeri bir cuntayı işbaşına getirmek!...

Ondan sonra da özgürlüklerin, demokratik hakların ruhuna fatiha!

Daha düne kadar ülkede böyle bir ortama yeşil ışık yakan kimdi? Hatırlayın lütfen...

Bu satırların yazıldığı gün, 13 il sıkıyönetim altındadır artık.

Dileriz ki bu olağanüstü hal kalıcı olmasın!

Ne özgürlükleri kısıtlamak, ne de demokratik hakları kısmak sorunlara çare olamaz.

Dış ve iç karanlık odaklar teşhir edilip, üzerlerine gidilmedikçe ve emperyalizmin zincirleri kırılmadıkça, ne Türkiye ne de diğer sömürülen mazlum ülkeler huzura kavuşamaz.

K. Maraş olaylarına bakış açımız budur bizim.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İZMİR

Emekli Başkomiserden Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına açık mektup

Mektubumu memleketin bugünkü durumunu görüp etkilendiğimden yazıyorum. Çünkü ben de bir babayım ve bu memleketin evladıyım.

32 sene polislik yapıp emekli olmuş bir vatandaşım. Eskiden bir vatandaş bir vatandaşı şahsi hırsından dolayı öldürürse biz canla başla failini yakalar, adalete teslim ederdik. Eğer faili birkaç gün gizli kalsa hem hükümet, hem vatandaş hesap sorardı. Değil cinayet, başka suçların bile failinin yakalanması gecikse, bizler polis olarak utanırdık. Vatandaş da huzursuz olurdu.

Şimdi diğer suçları unuttuk. Her gün birçok insan öldürülüyor. Bakıyorum da polisler de aldırmıyor. Vatandaş da kanıksadı. Hükümet üyeleri ve Büyük Millet Meclisi üyeleri eğer iktidar üyeleriyse muvaffak olamadık diye herhalde üzülüyorlardır. Muhalefetin tümü ise seviniyor gibi "Bak bugün hükümeti teslim alalı binden fazla vatandaşımız can verdi. Bu hükümet beceriksiz. Derhal bu hükümeti düşürelim. Artık can çekişiyor. Hesap soralım" diyorlar.

İşte bu gibi söz ve tavırlardan etkilenerek şu satırlarımı yazıyorum.

Sayın milletvekilleri ve hükümet üyeleri, nepiniz birkaç senedir bu milletin başındasınız. Hükümette oldunuz, düştünüz. Tekrar çıktınız. Bir kısmınızın iktidarı zamanında şu kadar vatandaş öldürülmüş, bir kısmınızın iktidarı zamanında bu kadar... Ne farkeder az veya çok. Keza bir iktidar zamanında pahalılık az olmuş, diğerinde biraz daha artmış. Ne farkeder? Keza enflasyon aynı, dışa bağımlılık aynı. Yine her iktidar milliyetçilikten bahseder durur.

Ey milletin vekilleri uyanın. Bir gün bir baba çıkarsa ortaya, çok aklınıza gelmeyen işleri yapar. Bu milletin bağrına hançer dayanınca neler yapacağını sizler çok iyi bilirsiniz.

Orada milliyetçiyim diye bağırıp duruyorsunuz. Bu arada bizler her gün gazeteleri elimize alınca hangimizin oğlu veya kızının okulda ölüp ölmediğini tetkik ediyoruz. Ellerimiz titreyerek.

Atatürk bu memleketi kurtarmaya kalktığı zaman memleket dört taraftan düşmanlarla işgal edilmişti. Padişah hükümeti esir, vatandaşlar birbirine düşmüştü. Eşkiyalar dağlarda kol geziyordu. Kısa kesiyorum. Çeşitli mihraklarla dolu memleketi bir araya topladığı yurtseverlerle kurtardı. Çeşitli düşmanlardan gelen parlak ortaklık tekliflerini reddetti. Yalnız halkını biraraya topladı. Bu vatanı teslim aldı, refaha ulaştırdı.

Hepinizi bu millet güvenerek oraya gönderdi. Bizi temsil ediyorsunuz. Bizi birbirimize kırdırmayın. Evlatlarımıza acıyın. Bir an evvel bu işe dur deyin. Başka çare kalmadı. Sizlere başka akıl vermeye utanıyorum. Bir vatandaş olarak bağrım yandığından şu mektubu karaladım. Vatanımızın, milletimizin refahı, kurtuluşu için çalışmalarınızda başarılar dilerim. Saygılarımla.

Murat Altan

MERSİN

Basın-İş.Sendikası Şube Sekreteri Abidin Zeynel:

"Halkın kanını emen örgütlerin maskesi düştü"

AYDINLIK'ın Kontrgerilla ve MHP ile ilgili yayınları, kapalı kapılar ardında saklanmaya çalışılan bir yığın gerçeği ortaya çıkardı. Halkın sırtında bir kene, kanını emen bir sülük olan bu örgütlerin maskesi düştü. Hastalığın kaynağının bir bölümü gözler önüne serildi. Bu tedavinin en kesin yöntemi ise yapılan yayınlardan yola çıkarak söylersek bu örgütlerin üzerine tez elden gidilmesi ve mutlaka kapatılmasıdır.

Tarsus CHP İlçe Gençlik Kolu Başkanı Ali Telli:

"Kontrgerilla ve MHP'den hesap sorulması şarttır"

Ülkemizde sarsıntılı bir dönem yaşanmaktadır. Düşünün ki bir deprem oluyor ve bu deprem gizli kalmış birçok şeyi meydana çıkararak kamuoyunu sarsıyor. Hemen arkasından bir dizi halk düşmanının boy göstermesine şahit oluyoruz.

Kim bunlar neden bu kadar telaşlanmaktadırlar? Elbette bugüne kadar göstermeğe çalıştıkları içi geçmiş "komünizm" umacısının arkasına gizlenerek binbir türlü dolaplar çeviren bu güçler? Bunlar Kontrgerilla ve MHP'dir.

Artık bunları tarihin çöplüğüne atmak zamanı gelmiş, geçmektedir bile... Halkımızı birbirine kırdırtan kendi adamlarını dahi gözden çıkaran bu örgütlerden bir bir hesap sormak, hükümetin baştaki görevlerinden biri olmalıdır.

Yunanistan kendi cuntasını devirdiğinde, ardından cuntacılardan hesap sorulmuştur. Çünkü Yunan yasaları çiğnenmişti, yasaların iyi işleyebilmesi için gerekli idi ve halkına bu yolla güvence de verilebildi. Bizdeki durum da farklı değildir; demokrasinin sağlam temellere oturtulması, geleceğe dönük çalışmaların rahat bir şekilde yapılabilmesi ve halkımızın önemle üzerinde durduğu can güvenliğinin sağlanması için KONTRGERİLLA ve MHP'den hesap sorulması şarttır.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1						■						
2				■								
3						■						
4							■				■	
5				■							■	
6			■						■			
7		■			■					■		
8	■							■				

SOLDAN SAĞA: 1) MHP'li faşistlerin yüzlerce yurttaşımızı hunharca katlettiği Kurtuluş Savaşımızın direnme merkezlerinden olan ilimiz - Saniyenin altmışta biri. 2) İki şey arasındaki kısa zaman veya uzaklık - Sonsuzluk, sonrasızlık. 3) Tersi alçak, aşağılık kimse - Afganistan'ın Rus yanlısı cunta lideri. 4) Sömürüye dayanan bütün sistemlerde ve özellikle feodalite zengin azınlığın doğuşla kazandığına inandığı soy sop üstünlüğü, soyluluk - Asya'da bir devlet. 5) Tersi haberleşme işlerinden sorumlu devlet kuruluşu - Bir sırığa bağlanmış ayakların, tabanlarını dövme işkencesi. 6) Tersi rey - Tersi arkadaş, yakın - Kulağın duyabildiği titreşim, seda. 7) Bir nota - Tersi eşek yavrusu - Becerikli ya da masallarda uzak anlamında. 8) Tersi takdir sözcüğü, bravo - Zaman bildiren alet.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Faşistlerin aylar önce, Kontrgerillanın bir provokasyonundan sonra, mezhep çatışmasını körükleyerek büyük olaylar çıkardıkları doğu ilimiz. 2) M.Ö. 4'üncü yy.da yaşamış olup, çeşitli bilim dallarında ve özellikle felsefede etkisini yakın yüzyıllara kadar sürdüren, Platon'un öğrencisi Yunan filozofu. 3) Tersi bir malın satılması için gerekli olan talep kaynağı - Geçmişte belirsiz zamanı ifade eden sözcük. 4) Yabancı - Çok taneli bir meyva. 5) Minarenin ezan okunan yeri. 6) Yan, yön, bölge. 7) Voleybolde maçın her bir bölümü - Bulamaç kıvamındaki yemek. 8) Ballıbabagillerden çay gibi içilebilen itırlı bir bitki. 9) Kişinin kendi duygularını içli bir dille anlatan deyiş - 1925'te Hitler tarafından kurdurulan ve 1934'te muhalifi Röhm'ü ve onun S.A.'larını yoketmekte kullanılan Nazilerin askeri polisi. 10) Tersi hammaddeyi işleme araçlarının ve eylemlerinin tümü, endüstri. 11) Katıksız saf içki - Sıkıntı verme, üzme 12) Ankara'da bir tavaalanı

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	E	R	İ	B	A	C	A	S	I	■	T
2	A	D	A	L	E	T	■	T	A	S	M	A
3	R	E	K	O	R	■	K	A	N	I	■	Z
4	A	V	■	■	İ	T	A	■	A	■	O	M
5	G	A	L	İ	B	İ	Y	E	T	■	P	İ
6	U	T	■	N	E	P	O	S	■	G	E	N
7	A	■	T	A	R	İ	K	A	T	■	R	A
8	Y	E	R	G	İ	■	■	K	A	N	A	T

İran halkı yılmadan özgürlük yolunda ilerliyor.

MUHALEFET LİDERİ HALKI GREVCİ İŞÇİLERİ VE ORDUDAN KAÇAN ASKERLERİ DESTEKLEMEYE ÇAĞIRDI

HOMEYNİ, 30 ARALIĞI İRAN'DA GENEL YAS GÜNÜ İLAN ETTİ

● İranlı yargıçlar, Uluslararası Yargıçlar Komisyonuna çağrıda bulunarak, Şah'ın katliamlarına müdahale edilmesini istediler

TAHRAN

Paris'te bulunan İranlı muhalefet lideri Ayetullah Homeyni, son günlerde ülkenin çeşitli kentlerinde öldürülenlerin anısına, 30 Aralık tarihini genel yas günü ilan etti.

Homeyni, İran halkına yaptığı çağrıda, sona ermek üzere olan bu yılın bir ulusal yas yılı olduğunu ve Şah iktidarda kalmakta diretirse, ülkede bu durumun devam edeceğini söyledi.

Mesajında, Horasan kenti halkına, grevci petrol işçilerine teşekkürlerini ileten Homeyni, grev kırıcılığı yapan askeri mahkemeleri ve hükümeti lanetledi.

İran halkını, ordudan kaçan askerleri ve grevci işçileri desteklemeye çağıran Homeyni, "İran halkı, bağımsızlığa ve özgürlüğe kadar direnişi sürdürmelidir" dedi.

İRANLI YARGIÇLARIN ÇAĞRISI

İranlı yargıçlar, merkezi Cenevre'de bulunan Uluslararası Yargıçlar Komisyonuna bir çağrı yaparak, Şah'ın İran'da giriştiği katliamlara müdahale edilmesini istediler.

Yargıçlar, ülkede insan hakları denen kavramın ortadan kalktığını, sokaklarda oluk oluk kan aktığını belirttiler.

Cezayir'de "Yeni başkan kim olacak?" tartışmaları başladı

Cezayir Dışişleri Bakanı Abdülaziz Buteflika. Bumedyen'in yerine seçilecek başkan adaylarından.

CEZAYİR

Cezayir Devlet Başkanı Huari Bumedyen'in ölümünden sonra 40 günlük yas ilan edilmesine rağmen, Bumedyen'in halefinin kim olacağı konusu, yaygın bir şekilde tartışılmaya başlandı.

8 kişiden oluşan Devrim Konseyi üyelerinden birinin Devlet Başkanlığına getirilmesi beklenirken Ulusal Kurtuluş Cephesi Başkan Vekili Salah Ahiaoui'nin de Başkan olabileceği bildirildi.

Önümüzdeki günlerde toplanacak olan Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi 2. Büyük Kongresi, yeni Devlet Başkanını belirleyecek. Bu arada devlet başkanlığına en kuvvetli adaylar arasında şimdiki Dışişleri Bakanı Abdülaziz Buteflika'nın da bulunduğu bildiriliyor.

Cezayir'in içinde bulunduğu ekonomik güçlükler ülkede aynı zamanda siyasi bir bunalıma yol açmaktadır. Başarılı sonuç vermeyen "Sosyalist kooperatifleşme" hareketinin yanında küçük esnafın hususuzluğu, iktidar için rekabet eden çeşitli kesimlerin mücadelesini daha da kızıştırmaktadır.

Öte yandan dış ilişkilerinde son yıllarda Moskova'ya yakınlaşma siyaseti izleyen Cezayir'in önümüzdeki günlerde yoğun ve grift iç siyasi çalkantılara sahne olması bekleniyor.

İan Smith'in Rodezyalıları aldattığını söyleyen

RODEZYA İÇİŞLERİ BAKANI İSTİFA ETTİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Rodezya'nın ırkçı beyazlardan ve teslimiyetçi siyahlardan oluşan sahte iç çözüm hükümetinin beyaz İçişleri Bakanı, Başbakan İan Smith'in Rodezyalıları aldattığını bildirerek görevinden istifa etti.

Görevinden istifa eden beyaz İçişleri Bakanı, Smith'in Rodezya'nın geleceği ile ilgili planlarının yeni bir şey getirmeyeceğini belirtti.

İçişleri Bakanı, bakanlık görevinin yanı sıra, İan Smith'in başkanlığındaki Rodezya Cephesi Partisinden de istifa etti.

Bilindiği gibi, ırkçı beyazlardan ve teslimiyetçi siyahlardan oluşan sahte iç çözüm hükümeti, kuruluş bildirgesinde Aralık ayı sonuna kadar seçimlere gidileceğini ve seçimler sonrasında iktidarın teslimiyetçi siyahlara bırakılacağını ileri sürmüştü.

Ancak, ırkçı başbakan İan Smith, daha sonra ülkedeki siyah çoğunluğu aldatmak amacıyla ortaya attığı bu plandan da vazgeçerek seçimlerin uzun bir süre yapılamayacağını açıkladı.

Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt

Kanada Başbakanı Trudeau

Norveç Başbakanı Nordly

Avustralya Başbakanı Fruser

Venezuella eski Devlet Başkanı Perez.

Nijerya Devlet Başkanı Obasanjo

Jamaika Başbakanı Michael Manley

KUZEY-GÜNEY DİALOGUNU YENİDEN BAŞLATMAK İÇİN

Jamaika'da uluslararası bir konferans düzenlendi

● Konferansa, Batı Almanya, Kanada ve Avustralya başbakanları da katılıyor

JAMAİKA

Sanayileşmiş ülkelerle, kalkınmakta olan ülkeler arasında sürdürülen Kuzey-Güney diyaloğunu yeniden başlatmak için Jamaika'da uluslararası bir konferans düzenledi. Söz konusu toplantı, 28 Aralıkta başladı.

Uluslararası Yeni Ekonomik Düzeni gerçekleştirmek için zengin ülkelerle Üçüncü Dünya ülkeleri arasındaki ilişkilerin eşitlik temelinde düzenlenmesini de amaçlayan konferans, Jamaika Başbakanı Micheal Manley'in girişimi sayesinde toplandı.

Toplantıya, Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Venezüella eski Devlet Başkanı Perez, Nijerya Devlet Başkanı Obasanjo, Avustralya Başbakanı Fraser, Kanada Başbakanı Trudeau ve Norveç Başbakanı Nordlı katılıyor.

Görüşmeler boyunca, Kuzey-Güney diyaloğunun yeniden başlatılması konusu yanında, OPEC'in son zam kararı da ele alınacak.

5-6 Ocak tarihlerinde Guadelup Adasında bir zirve toplantısında buluşacak olan ABD, İngiliz ve Fransız devlet başkanlarına da, Batı Almanya Başbakanı Schmidt, Jamaika görüşmeleri hakkında bilgi verecek.

MOSKOVA, ABD'NİN VE FRANSA'NIN ÇİN'E YARDIMCI OLMAMASINI İSTEDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği, ABD'nin ve Fransa'nın, Çin Halk Cumhuriyeti'ne yardımcı olmamalarını istedi.

Resmi Sovyet Ajansı TASS bu ülkelerin Çin'in nükleer alanda güçlenmesine yardım ettiklerini söyledi. TASS'ın yayınladığı yorumda Fransa'nın Çin'e nükleer reaktör satmasına ABD'nin izin vermesi protesto edildi. TASS Ajansının yorumunda, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Fransa'dan alacağı nükleer reaktörleri, savaş alanında kullanmayacağı yolunda bir garanti bulunmadığı ileri sürüldü.

TASS Ajansının bu yorumunun, Fransa'nın Çin'e nükleer reaktör satmaması için dolaylı bir tehdit unsuru taşıdığı dikkati çekti.

Bilindiği gibi, Moskova, daha önce de, Çin Halk Cumhuriyeti ile ilişkileri geliştirmelerine karşı çıkarak, Federal Almanya ve İngiltere'yi de tehdit etmişti.

Güney Yemen'de yeni hükümet kuruldu

● Başbakan yine Ali Nasır Muhammed

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Yemen'de geçtiğimiz günlerde yapılan sözde seçimleri, iktidardaki Ali Nasır Muhammed kliğinin "kazandığı" açıklandı.

Sonuçların açıklanmasından sonra Ali Nasır Muhammed başkanlığında yeni bir hükümet kuruldu. Nasır Muhammed'in kabinesinde beş yeni bakanın bulunduğu bildirildi.

Bilindiği gibi Güney Yemen'de, geçtiğimiz Haziran ayında Moskova yanlısı, bir darbe yapılmıştı. Devlet Başkanı Rubai Ali'nin de katledildiği darbe sırasında, binlerce insan Moskova'cılar tarafından öldürülmüştü.

Tayvan'da ABD aleyhtarı bir gösteri düzenlendi

TAİPEH (THA)

ABD'nin Çin Halk Cumhuriyeti ile diplomatik ilişki kurmasını protesto etmek amacıyla, bir grup gösterici, Tayvan'ı ziyaret eden ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher aleyhinde gösteri düzenledi.

Christopher başkanlığındaki ABD heyetinin Taipeh Havaalanından kente girmesini engellemek isteyen göstericiler, daha sonra polis tarafından dağıtıldılar.

ABD heyetinin, Tayvan yöneticileri ile, ABD ve Tayvan arasında bundan böyle sürdürülecek ilişkilerin niteliği konusunda görüşecekleri belirtildi.

ÇİNLİ GÖÇMENLER VE VİETNAM

3

RAGIP DURAN

ÇİN, 1975'E KADAR HANOİ'YE KARŞILIKSIZ YARDIM SAĞLAMIŞTI

Ülkeyi derin bir buhrana sürükleyen

Hanoi yönetimi, bölgesel hegemonyacılık peşinde koşuyor

Vietnam tarafının sınır ihlalleri ve göçmenler üzerinde uyguladığı sürekli baskılar, Çin'in Hanoi'ye yaptığı yardımları durdurmasına neden oldu. Oysa ki, Çin Halk Cumhuriyeti, Fransız ve Amerikan emperyalistlerine karşı mücadele eden Vietnam halkına en büyük desteği sağlamıştı.

Bu yardımları bizzat Vietnam yöneticileri defalarca şükranla andılar. Vietnam Başbakanı Pham Van Dong, 1974 yılında şöyle diyordu: "Çin Komünist Partisi ve Çin hükümeti her şart altında, Vietnam halkının devrimci mücadelesine ve ülkeyi inşa etme çalışmalarına karşılıksız olarak yardım etmiştir". Bir yıl sonra, Vietnam Emekçiler Partisi Birinci Sekreteri Le Duan da şunları söylemişti: "Devrimini başarmış olan Çin olmasaydı, bugünkü Vietnam'ın da olamayacağı kesindir. Bu tarihin mantığıdır."

Ülkesinin kurtuluşuna kadar "Kamboçya Ulusal Birlik Devrimci Hükümeti" Başkanı olan Prens Sihanuk, "CIA ile Savaşım" adlı kitabında şunları anlatıyor: "Lon Nol kliğinin darbesinden önce Çin, dolar karşılığı Kamboçya'dan pirinç satın alıyordu. Ve bu pirinci karşılıksız olarak Vietnam'a veriyordu."

Dünkü karşılıksız yardım, bugün koşullu oldu!...

Proletarya enternasyonalizminin ve anti-emperyalist dayanışmanın doğal bir görevi olan bu yardımlar konusunda Çin tarafı şimdiye kadar herhangi bir açıklama yapmamıştı. Ancak, 3 yıl kadar önce Çin yardımlarının önemini vurgulayan Vietnam'ın aynı yöneticileri bugün bu yardımların şartlı olduğunu ve Çin'in Vietnam'ı sömürmek için verildiğini iddia ediyorlar. Çin Komünist Partisi günlük yayın organı "Renmin Ribao" bu temelsiz suçlamalar üzerine 22 Temmuz tarihinde yayınladığı başyazıda, Vietnam'a sağladığı yardımların ayrıntılı bir dökümünü yapmak zorunda kaldı. Toplam olarak 10 milyar dolarlık para yardımının yanında, sayılamayacak miktarda silah, askeri malzeme, besin maddeleri ve ulaşım araçları Vietnam'a hiç bir koşul öne sürülmeksizin verilmişti. Üstelik, Dörtlü Çetenin milli ekonomiyi felce uğratmaya çalıştığı ve depremler yüzünden büyük zarara uğradığı bir dönemde, Çin, Vietnam halkına bu yardımları sağlamıştı. Zaten güçlü bir endüstriye sahip olmayan Çin, bütün güçlüklere rağmen yapılması gereken görevini yerine getirdi.

"Asyanın Kübası" ve efendisi. Le Duan ve Brejnev Çin'e ve sosyalizme karşı birleşmişler.

Çünkü, Çin yönetimi Mao Zedung'un devrimci çizgisine bağlı idi. "700 milyon Çinli Vietnam halkına güçlü bir destektir, geniş Çin toprakları da Vietnam'ın sağlam bir cephe gerisidir" diyen Mao Zedung, Vietnam yöneticilerine her zaman kendi gücüne güvenmek ilkesini hatırlatmıştı.

Ne var ki, Le Duan kliği daha ABD emperyalizmine karşı mücadele döneminde "kendi gücüne dayanmak" ilkesine sadık kalmadı. Bu durumdan yararlanan Kremlin, o zamanlardan bu yana adım adım Vietnam'a sızdı ve sonunda tamamen kontrolu altına aldı. Moskova basını bu köleleştirme siyasetini "uluslararası dayanışma" diye yutturmaya kalktı. Ama 3 yıl gibi kısa bir süre içinde bu "dayanışmanın" ne olduğu ortaya çıktı: Çin ve sosyalizm düşmanlığı Rusya ile Vietnam'ı birleştirdi.

Çin, Vietnam'a yaptığı yardımı neden kesti?

Çin Komünist Partisi yayın organı "Renmin Ribao" 22 Temmuz tarihli başmakalesinde Vietnam'a yapılan yardımın kesilmesinin nedenlerini şöyle açıklıyor: "Birinci olarak; şimdiye kadar toplam 160 bin Çin asıllı, Vietnam makamları tarafından baskı altında tutuldu ve sınırdışı edildi. Bu durum Çin ekonomisinde güçlükler yarattı. Ve normal olarak Vietnam'daki Çinliler için ayrılan fonun kesilmesine neden oldu. İkinci olarak; Vietnam makamları Çin'e karşı bir milli düşmanlık kampanyası başlattılar. Vietnam'da çalışan Çinli uzmanlara çeşitli baskılar yaptılar, tertipler hazırladılar. Uzmanların normal çalışma düzenini bozdular. Üçüncü olarak; ülkelerarası yardımın hiç bir siyasi veya ekonomik koşulu olmamasına rağmen, yardımın gerçekleşmesi için gerekli olan temel Vietnam tarafından ortadan kaldırıldı. Olağan dostluk ilişkileri yardımın gerçekleşmesi için esastır. Oysa Vietnam makamları, Çin'in 'gericiler, emperyalistler, eski imparatorlar' gibi davrandığını öne sürerek, koyu bir düşmanlık kampanyası başlattı. Bu durumda yardımı durdurmaktan başka bir seçenek var mıdır?"

Vietnam, Çinli göçmenleri neden kovdu?

Hanoi kliğinin Çinli göçmenlere karşı başlattığı düşmanlık kampanyasının esas olarak iki nedeni vardır:

Birincisi, Vietnam'ın içinde bulunduğu ekonomik çıkmazdır. Kendi halkına temel beslenme maddelerini bulamayan, iş sağlayamayan bir yönetim, çözüm olarak Çinli göçmenleri kovmayı uygun buldu.

Sosyalist olduğunu iddia eden bir yönetim, Çinli göçmenleri kovmaktan başka, onbinlerce yurttaşının da göçmen olarak yabancı ülkelere gitmesini teşvik ediyor. Malezya açıklarında batan mülteci dolu gemiler, Tayland'da, Singapur'da göçmen kamplarını dolduran Vietnamlılar Le Duan kliğinin kurbanları değil midir?

Emekçi halkın günde 8 ile 16 saat arasında çalışmaya zorlandığı Vietnam'da, 18 ile 30 yaş arasındaki kadın erkek bütün insanlar da Kamboçya'ya karşı savaşa sürülüyor. Küçük esnaf ve zanaatkârın mülkü, kamulaştırma adı altında Parti kadrolarının zimmetine geçiriliyor. Yavuz hırsız Vietnam yönetimine göre bütün bunların sorumlusu, Vietnam'daki Çinli göçmenlerdir!

Ekonomik çıkmaz yüzünden Vietnam, "fazla nüfusunu" yurtdışına sürerken Çinli göçmenleri özel bir muameleye tuttu. Bunun da nedeni, büyük hegemonyacı ile küçük hegemonyacı arasındaki suç ortaklığıdır. Yani, Vietnam'ın Çin düşmanlığıdır. Hanoi kliğinin Çin'e karşı düşmanlığının sebebi nedir?

Bu sorunun cevabı Çin'in dış politika tutumunda yatmaktadır. Hegemonyacılığa karşı çıkan Çin, Hindi Çin federasyonu planını engelliyor. Asya Ortak Güvenlik Sistemi yutturmacasını teşhir ediyor. Tabii bütün bunlar da Moskova ve Hanoi'nin yayılmalarına karşı büyük bir engel oluşturuyor.

Hegemonyacılık ve bölgesel faaliyetler

Savaştan yeni çıkmış ve yıkıma uğramış ülkesini yeniden inşa etmek isteyen Vietnam'ı bu kadar saldırgan, bu kadar cüretkâr kılan nedir? Bu değirmenin suyu nereden gelmektedir? İşte cevabı: "Vietnam halkı, devlet egemenliğini koruma mücadelesinde, dün olduğu gibi bugün de Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin desteğine güvenmektedir". Bunu söyleyen TASS Ajansıdır. 2 Eylül tarihli "Washington Post" gazetesi de şunları yazıyor: "Moskova'nın kurduğu hava köprüsü Asya'daki bu önemli müttefiki için hayati katkılarda bulunmuştur". 16 Eylül tarihli, "Times Journal" (Bangkok) ise, Moskova'nın Vietnam'da füze üsleri kurmak için hazırlık yaptığını bildiriyor ve şöyle diyor: "Sovyetler Birliği'nin bu faaliyetleri, Çin-Vietnam ilişkilerini kuşkusuz son derece olumsuz şekilde etkilemiştir. Vietnamlılar Sovyetler'in yardım vaatleri sayesinde cüretkâr oldular." Vietnam "Komünist" Partisi Merkez Komitesi üyelerinden Hoang Tung, 7 Eylülde AFP'nin bir muhabirine "Çin ile Vietnam arasında bir savaş tehlikesinin bulunduğunu kabul etmeliyiz. Ve bu yüzden savaşmaya hazır olmalıyız" diye demeç veriyor.

Bütün bunlar Vietnam'ın açıkça savaş tezgahladığının ve Rusya tarafından kışkırtıldığının kanıtları değil midir?

Hindiçin Federasyonu hayalleri ve ASEAN içindeki bir Truva atı

Vietnam yöneticileri, eskiden beri bir hayal peşindeler: Hindi Çin Federasyonu. Güney Doğu Asya ülkelerinin birliği şeklinde tanıtılan bu plan, Hanoi'nin denetiminde, zorunlu bir birlikten başka bir şey değildir. Üstelik 1975'ten beri de uygulama safhasındadır. Kamboçya'ya yapılan saldırılar, Laos'un işgali ve ASEAN ülkelerine yapılan tehditler hep bu planın çerçevesinde ele alınıyor.

Çin'e yönelen tertip ve saldırılar da Rusya'nın baş düşmanını yıpratma ve Federasyon önündeki engelleri kaldırma "savaşımının" bir parçasıdır.

Zaman zaman Moskova basını tarafından ortaya atılan Asya Ortak Güvenlik Sistemi yutturmacası da, Yeni Çarların Güney Doğu Asya'daki hegemonyacı emellerine geçirilen kılıftır.

Ne var ki, Moskova ve Hanoi'nin planları iflas ediyor. Çünkü ne Federasyon, ne de Ortak Güvenlik Sistemi rağbet görüyor.

Son olarak Le Duan'la Brejnev, planlarının yeteri kadar başarılı olmadığını saptayarak, uzun vadeli bir "Dostluk ve İşbirliği" anlaşması imzaladılar. Vietnam yönetimi kendi aklınca ekonomik destek sağlamak ve tecrit olmamak için COMECON'a girdi. Ama dünya halklarından tecrit oldu, ASEAN ülkelerini karşısına aldı. Sonuç olarak "Asya'nın Kübası" Güney Doğu Asya'da efendisi ile yalnız kaldı.

Hegemonyacılık ister dünya çapında olsun, ister bölgesel çapta olsun yıkılmaya mahkum. Çünkü kim saldırırsa o yıkılır. Dünya tarihi bunu defalarca kanıtlamadı mı?

BİTTİ

Bunlar bize Sovyet-Alman paktı numarasını yapıyorlar!

20 Aralık tarihli Fransız "Le Canard Enchaine" dergisinden.

1939'dan 1978'e...

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yukarıdaki karikatür, 1939 Sovyet-Alman Saldırmazlık Paktı ile, Çin-ABD ortak bildirisini karşılaştırıyor. İki anlaşmanın ortak özelliği, savaşı erteleme amacını taşımalarıdır. Kuşkusuz her iki anlaşma da Marksist bir tutumun ifadesi olmakla birlikte, aralarında bazı farklar vardır:

Stalin, 1939'da savaşın esas kaynağı olan nazi emperyalizmi ile taktik ve vakit kazanma amacını güden bir anlaşma imzalamıştı. 1939 anlaşmasının bir başka amacı da, dünya kamuoyuna esas saldırganın kim olduğunu göstermekti. Nitekim, Hitler 1939'da SSCB'ye saldırmayacağına dair bir belge imzalamıştı, ama 3 yıl sonra Stalingrad kapılarına dayandı.

Çin-Amerikan anlaşması ise savaşın esas kaynağını tecrit ediyor. Moskova'yı tek başına bırakarak, dünya barış cephesini güçlendiriyor. Anlaşmanın amacı Sovyet sosyal-emperyalizminin saldırganlığını gemleyip, savaşı ertelemektir.

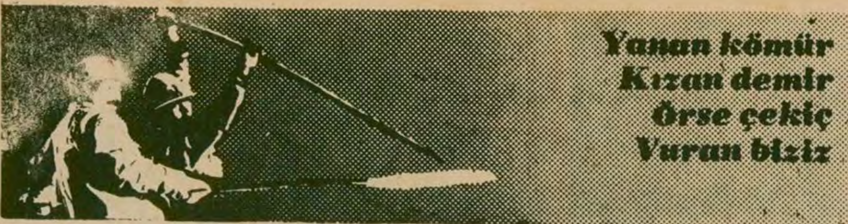
Karikatürün bir önemli yanı da, "Le Canard Enchaine"nin, Brejnev'in telaşını göstermesidir. Brejnev korkmaktadır. Çünkü tarih, Sovyet-Alman Saldırmazlık Paktını Doğruladı. Hitler hegemonyacılığı 1945'te yıkıldı. Bugünün Hitler'i olan Brejnev, nazi dostunun ecelini çok iyi bildiği için böyle korku ve telaş içine düşmüştür.

İndira Gandi serbest bırakıldı

YENİ DELHİ (AA)

Hindistan eski Başbakanı İndira Gandi, bir hafta tutuklu kaldıktan sonra serbest bırakıldı. "Tihar" Cezavinde yatan Gandi, parlamentoya yeniden dönmek için yapılacak ilk ara seçimlere katılacağını söyledi.

İndira Gandi, iktidardan düştükten sonra geçen ay yapılan Karnataka Eyalet seçimlerini kazanarak tekrar parlamentoya girmişti. Ancak, Başbakanlığı sırasında oğlunun yaptığı suistimallerle ilgili soruşturmaları engellediği için suçlu görülmüş ve geçen hafta parlamentodan ihraç edilmişti. Gandi, aynı nedenle de tutuklanmıştı.

- Devrimci Maden-İş Genel Başkanı Şükrü Özbayrak "Anarşinin kışkırtıcıları K.Maraş'ta yüzlerce cana kıyan MHP ve Demir Döküm işçisini katleden Rus taraftarlarıdır
- Adem Toygan'a pusu kurup öldüren İGD'liler hakkında Eyüp Sorgu Hakimliği dava açtı
- Toygan'ın ölüm haberi direnişteki Demir Döküm işçileri arasında infial yarattı

Sahte TKP'liler tarafından pusu kurularak ağır yaralanan Demir Döküm işçisi Adem Toygan, 16 Aralıktan bu yana Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde koma halinde yatıyordu. (Sağda). Ertürk - Türkler çetesine karşı verilen mücadelenin sembolleşen yiğit neferi Adem Toygan dün son nefesini verdi. Sabah hastaneye gelen akrabaları ve arkadaşları, Adem'i kaybetmenin acısı içndeydiler. (Üstte)

İGD'liler kurşunlamışlardı

Sahte TKP'lilerin vurduğu Demir Döküm işçisi Adem Toygan dün öldü

Arkadaşlarının ölümü Demir Döküm işçilerinin Rus uşağı Maden-İş'e karşı nefretini daha da artırdı

Demir Döküm işçileri şehit arkadaşlarının anısını direnişlerine bayrak yaptılar

Adem'in ölüm haberi direnişteki Demir Döküm işçilerini acıya boğdu. Fakat işçiler, acılarını kuvvete dönüştürerek, mücadelelerine daha sıkı sarıldılar. Rus uşağı Maden - İş yöneticilerine karşı nefretleri bin kat daha arttı.

İSTANBUL (ÖZEL)

16 Aralık günü Alibeyköy-Esentepe'de, gece vardiyasından çıkıp evine giderken, sahte TKP'lilerin pusu kurarak silahla ağır yaraladıkları Adem Toygan adlı Demir Döküm işçisi, dün sabaha karşı 03.00'de yatmakta olduğu Çapa Hastanesinde öldü.

Sahte TKP'lilerin 16 Aralık günü açtığı ateş sonucu Adem Toygan'ın midesi ve bağırsakları parçalanmıştı. Koma halinde kaldırıldığı Çapa Hastanesinde yapılan ilk ameliyattan sonra sağlığı iyiye gitmeye başlamıştı. Daha sonra iki ameliyat daha geçirdi Adem. Üçüncü ameliyatta vücudunda kalan kurşunlar çıkarıldı. Fakat Adem Toygan komadan kurtulamadı ve durumu daha da ağırlaştı. Dün gece 03.00'de Çapa Hastanesi 2. Cerrahi kısmında son nefesini verdi.

Adem Toygan'ın ölüm haberini alan bir grup Demir Döküm işçisi Çapa Hastanesine gittiler ve Adem Toygan'ın yakınlarıyla birlikte cenazeyi morga getirdiler.

Sultanahmet'teki morgun önüne Demir Döküm baş temsilcisi İsrafil Durmuş da gelmişti. İsrafil'in sağ gözünün altında ki kurşun yarası hala kapanmamıştı. Çevresindeki arkadaşlarıyla konuşuyordu.

"bir suçumuz varsa, o da "Kahrolsun Rusya! dememizdir. Bu hainler Adem'i öldürmekle Demir Döküm işçisinin kanına girdi" diyor ve şöyle devam ediyordu.

"Bu cinayet çoluk çocuk işi değildir. Bu cinayet Demir Döküm işçilerinin maden - İş Yöneticilerine baş kaldırması üzerine üst düzeyde planlandı '

KAPIYA ASILAN PANKARTLAR

Adem Toygan'ın ölümü Demir Döküm işçileri arasında dalga dalga yayıldı. Haber büyük üzüntü yarattı. Ancak acıları direniş azimlerini daha da artırdı.

Acılarının büyük olmasına rağmen taşkınlığa yer vermeyen Demir Döküm işçileri Maden-İş Yöneticilerine karşı nefretlerini fabrikanın kapılarına astıkları şu pankartlarla dile getirdiler "Kahrolsun Rus uşağı İGD". "Adem Toygan'ı Rus uşağı Maden - İş Yöneticileri katlettirdi", "Kahrolsun Ertürk Türkler - Meriç çetesi".

Saat beşe doğru işçiler Adem Toygan'ın bez üzerine çizilen büyük boy resimlerini çıkış kapısına getirip astılar.

Demir Döküm işçilerinin sahte TKP'ye karşı verdikleri mücadelenin önderlerinden olan Adem Toygan, 4 yılı aşkın bir zamandır Demir Döküm'de çalışıyordu. 1945 doğumlu olan Adem Toygan, evli ve iki çocuk babasıydı.

ERTÜRK—TÜRKLER ÇETESİNİN ZORBALIĞI

Bilindiği gibi, Demir Döküm işçileri uzun bir süredir Maden-İş'in tepesindeki Ertürk-Türkler çetesine karşı mücadele ediyorlardı. İşçilerin Maden-İş'ten istifa ederek Devrimci Maden-İş Sendikasında örgütlenmesinden sonra, sahte TKP'liler bir çok defa Demir Döküm işçilerine saldırılar düzenlediler. 16 Aralık günü ise, 23 vardiyasından çıkan işçilere pusu kurarak ateş açtılar. Bu saldırıda Adem Toygan, Israfil Durmuş ve Ahmet Kuru adlı işçiler çeşitli yerlerinden yaralandılar. Yaralı işçiler ilk ifadelerinde kendilerine saldıranların 3 kişi olduklarını ve aralarında Maden-İş organizatörlerinden Haydar ile Cengiz Teoman'ın bulunduğunu söylemişlerdi.

ŞÜKRÜ ÖZBAYRAK'IN AÇIKLAMASI

Devrimci Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Şükrü Özbayrak, üyeleri Adem Toygan'ın ölümü üzerine bir açıklama yaparak şöyle dedi:

TETİĞİ ÇEKEN İGD'LİLERDİR

"Adem Toygan'ın ölümüne sebep olan bu saldırıyı Maden-İş Sendikası yöneticileri hazırladı. Tetiği çekenler İGD'lilerdir.

Ülkemizin anarşiden temizlenmesi için yoğun çabanın sarfedildiği bu günlerde, bu olay yetkilileri bir kez daha uyarmalıdır.

ANARŞİ KIŞKIRTICILARI

Anarşinin kışkırtıcıları, Kahramanmaraş'ta yüzlerce cana kıyan MHP ve Demir Döküm işçisini katleden Rus taraftarlarıdır

"Adem Toygan'ın ve yüzlerce yurttaşımızın katilleri bulunmalı, bunlardan hesap sorulmalıdır."

SALDIRIYA KATILAN İGD'LİLER HAKKINDA DAVA AÇILDI

Adem Toygan'ın ölümüyle sonuçlanan saldırıyla ilgili olarak Eyüp Sorgu Hakimliğinde 7 İGD'li hakkında dava açıldı.

Mustafa Türker, Seyfi Çağan, Cengiz Teoman, Yaşar Soykal, Günali Burhanoğlu, Remzi Aydın ve Haydar Şahin adlı İGD'liler, Eyüp Sorğu Hakimliğinin açtığı davada öldürmeye tam teşebbüs suçundan yargılanacaklar.

Ancak Sorgu Hakimliğinin bu kararının Adem Toygan'ın ölümünden önce alındığı bildiriliyor.

Şimdi davanın "adam öldürmeye teşebbüs'ten değil, 'adam öldürme nedeniyle açılması bekleniyor.

Demir Döküm işçileri Adem'in katillerinin cezalandırılmasını istiyorlar.

Patron, Gamak Fabrikasını kapattı

İSTANBUL (ÖZEL)

Topkapı'da kurulu olan ve 700 işçinin çalıştığı Gamak Fabrikası kapandı. Patron fabrikayı karşı yakaya taşıyacağını söyleyerek bütün işçileri işten çıkardı. Patron asgari ücretle çalışmayı kabul eden işçileri yeniden işe alabileceğini söylüyor.

İşten atılan işçilere düşük bir tazminat ödendi. İşyerinde yetkili olan Bağımsız Tek Met-İş Sendikası işçilere sahip çıkmadı ve işverenin yanında tavır aldı. Önümüzdeki günlerde fabrikanın taşınmasına başlanacağı bildiriliyor.

İşçiler patronun, fabrika nakli sonucu işçi çıkarmasını haksız bir uygulama olarak gördüklerini belirtiyorlar.

Maden-İş, Elsel'de işçi atılmasını destekliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Kartal-Dörtyol'daki ELSEL Fabrikası sürekli olarak işçi çıkarıyor. ELSEL işçileri bağlı oldukları Maden-İş Sendikasının patronun işçi çıkarmasını desteklediğini belirtiyorlar.

PATRONU DESTEKLEYEN BÖLGE BAŞKANI

İşçi atıldığı gün fabrikaya gelen Maden-İş a

4. Bölge Başkanı Adem Karabaş işçilere "Biz hiç bir şey yapamayız. Patron istediği gibi işçi atar" dedi. İşveren bir gün ara ile işçileri dokuzar kişilik gruplar halinde atıyor ve ilk giren son çıkar kuralına uyulmuyor.

ECA Holding'e bağlı olan 150 kişilik fabrikada şimdi 60 kadar işçi kaldı.

DERGİDE BAŞKA HAYATTA BAŞKA

Sendika dergilerinde işçi çıkarmalara karşı mücadele edelim" diyen Maden-İş revizyonistlerinin işçi çıkarmalara destek olması 4. Bölge işçileri arasında tepkiyle karşılanıyor.

ELSEL işçileri "Bu, Maden-İş yöneticilerinin ne kadar iki yüzlü olduklarını bir kere daha gösterdi" diyorlar.

Türkiyeli işçiler Kültür Merkezi yöneticileri düzenledikleri basın toplantısı sırasında.

TİKM'nin açıklaması

‹BELÇİKA LİMBURG MADEN BÖLGESİNDE, TERCÜMANLAR HARAÇ ALIYOR›

● 35 işçinin Winterslag Maden Ocağındaki bir tercümanı, kendilerinden rüşvet aldığı için mahkemeye verdikleri öğrenildi

BELÇİKA
HADİ ULUENGİN BİLDİRİYOR

Belçika'nın Limburg maden bölgesinde çalışan işçilerimizin karşılaştıkları sorunları dile gitirmek için Türkiyeli işçiler Kültür Merkezi (TİKM) Brüksel'de bir basın toplantısı düzenledi.

TİKM Genel Sekreteri Hüseyin Çelik, işçilerin çeşitli sorunlarını dile getirdikten sonra Limburg'da tercümanların maden de çalışmak isteyenlerden haraç aldıklarını söyledi.

Çelik, Winterslag maden ocağında görevli bir tercümanın, patronla işbirlği yaparak, işe aldığı kişilerden 15 ile 50 bin frank arası rüşvet aldığını ve aynı kişinin 1967 yılında da işçi satmaktan dolayı hüküm giydiğini açıkladı.

Öğrenildiğine göre 35 maden işçisi geçtiğimiz hafta başında bu tercümanı mahkemeye verdiler. Niyazi Kolkıran, Mehmet Can ve Davut Çavuşoğlu adlı işçiler de basın toplantısında bu kişiyi kendilerinden rüşvet aldığı için mahkemeye verdiklerini doğruladılar.

Aynı konuda bir açıklama yapan CSC Sendikası Türkiyeli işçiler bölüm sorumlusu Muammer Karaman'da rüşvet olayını doğruladı.

TİKM, bu tür yolsuzlukların son bulmasını ve tercümanların Türkiyeli işçiler tarafından seçilmesini istiyor.

Ölümünün 9. yıldönümünde Şerif Aygül'ü saygıyla anıyoruz

Şerif Aygül 9 yıl önce bugün işçi kardeşliği uğruna şehit düştü. Onun temsil ettiği sınıf davası, onun uğruna kanını döktüğü kavga bugün Demir Döküm mücadelesinde yaşıyor.

İşçi sınıfı son 10 yıl içinde işçi çıkarmaları önlemek için defalarca direnişe geçti. Bir çok şehit verdi. Şerif Aygül'ü kurşunlayan iktidarlar yıkılıp gitti, ama onun anısı işçi sınıfının saflarında daha dün gibi taptaze yaşıyor.

Şerif Aygül'ün anısı Demir Döküm mücadelesinde yaşıyor

İŞÇİ SERVİSİ

29 Aralık 1969 günü, fabrikadan atılan arkadaşlarının yeniden işe alınması için mücadele ederken, polis kurşunlarıyla şehit edilen Gamak işçisi Şerif Aygül'ü saygıyla anıyoruz.

10 binlerce işçinin sokağa atıldğı bugünkü şartlarda, Şerif Aygül'leri ölüme gitmekten alıkoymayan "işçi kardeşliği" ruhu, herzamankinden daha büyük bir önem taşıyor. Patronların, hükümetin işçi kıyımına karşı, "Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için" diyerek, büyük boyutlara varan işçi atılmalarına karşı direnmek, işçi kardeşliğini pekiştirmek, Şerif Aygül'lerin mücadeleci ruhunun işçi sınıfı içinde kök salmasına bağlıdır. Nitekim Şerif Aygül'ün anısı ve işçi kardeşliği ruhu, atılan arkadaşlarının yeniden işe alınması için, fabrikanın kapılarını kaynaklayarak 4 gündür direniş yapan Demir Döküm işçilerinin mücedelesinde bütün canlılığıyla yaşıyor. Şerif Aygül, iş güvenliği mücadelesinin sembolü olarak daima aramızda, bilincimizde ve yüreğimizde yaşayacak.

O, İŞÇİ KARDEŞLİĞİ UĞRUNA ŞEHİT DÜŞMÜŞTÜ

Elektrik motorları üreten Gamak Fabrikasında çalışan 540 işçi, 29 Aralık 1969 Pazartesi günü sabahtan, patronun attığı 124 arkadaşlarının yeniden işe alınması için fabrikanın önünde toplanmışlardı. Patron fabrikanın içine polis doldurtmuştu. Birden bir ateş açıldı işçilerin üzerine. Dışardan gelen bir grup toplum polisi işçilere saldırıya geçmişti. Polis kurşunlarıyla 17 işçi vuruldu. Şerif Aygün işçilerin en önündeydi. O da göğsünden vuruldu, yere kapaklandı ve bir daha kalkamadı. Polis o gün, geri kalan işçileri copladı, yerlerde sürüdü. Fakat Gamak işçileri taşlarla, yumruklarıyla polis copuna, kurşununa karşı yiğitçe direndiler.

Şerif Aygül evli ve iki çocuk babasıydı. Ölüm haberi karısına geldiğinde, işçi kardeşliği iş güvenliği uğrunda ölen kocası için ağlamadı. "Kocam erkekçe öldü. Benim iki Şerifim daha var" dedi. İşçi sınıfımız ve emekçi halk Şerif Aygül için büyük bir cenaze töreni düzenledi. Kartal'da 4 fabrikada ve İstanbul'da 2 fabrikada, Şerif Aygül'ün katledilmesini protesto etmek için sembolik oturum grevleri yapıldı.

Gamak işçisi Şerif Aygül'ün o gün toprağı ıslatan kanı, her 29 Aralıkta. işçi sınıfımızın kardeşlik ruhunu pekiştiriyor ve iş güvenliği mücadelesine ışık tutuyor.

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Ecevitli bir sıkıyönetim

Ecevit konuşuyor, bakanlar konuşuyor, komutanlar konuşuyor. Hepsi de anarşinin kökünü kazıyacaklarını söylüyorlar. Sıkıyönetimi bunun için getirdik diyorlar. Ancak daha hiç birinin ağzından şu kökün nerede olduğuna dair cesur bir söz duyamadık. Hiç biri de ağzını açıp MHP diyemedi. Kontrgerilla diyemedi. Anarşinin kökünü kazıyacağız diye yola çıkmışlar ama hep aynı "mihraklar", "odaklar", "merkezler", "aşırı uçlar" laflarını geveleyip duruyorlar. Hele İçişleri Bakanına ne demeli? Kalkmış, yüzlerce insanı çoluk çocuk demeden katleden, Maraş'ı yakıp kül eden gözü dönmüş canilere "bir grup halk" diyor.

TİKP Başkanı Doğu Perinçek'in deyişiyle, şimdi hükümet eline bir sopa almıştır. Bu sopayı kimin başına indirecektir? Emekçi halkın, işçi sınıfının başına mı, yoksa MHP'nin Kontrgerillanın başına mı? Sıkıyönetim işçi haklarını kısıtlamak grevleri yasaklamak, düşünülen toplu işten çıkarmaları sessiz sedasız gerçekleştirmek için fırsat mı bilinecektir?

Türkiye'de işçiler uzun yıllar sıkıyönetim altında çalıştılar. Sıkıyönetimin ne demek olduğunu birçok acı tecrübe ile öğrendiler. Ecevit'i iktidara getiren 1973 patlaması işçi sınıfının 1971-1973 dönemi boyunca yaşadığı ağır sıkıyönetim şartlarına duyduğu tepkinin bir ifadesiydi. 1973'te işçi tabanı Ecevit'i destekledi. Neden? Çünkü o işçilere grev ve toplusözleşme hakkının kısıtlanmadığı, insanca çalışan, insanca yaşayabilecekleri günler vaadediyordu.

Ancak, bu vaadlerin boş olduğunu anlamak için bir yıllık bir iktidar dönemi yetti. Geçtiğimiz bir yıl Ecevit iktidarının Toplumsal Kazığını yiyen toplusözleşmeden doğan haklarını bile alamayan, binlercesi işten atılan işçilerin gözünde Ecevit umudunun hergün biraz daha yıkıldığı bir dönem oldu.

Şimdi, 1979'a, Ecevitli bir sıkıyönetimle giriyor işçi sınıfı. Bir yanda, yıllarca beslenip büyütülen umutlarını bir yıl içinde yitirmiş kırgın bir işçi sınıfı, bir yanda artık vahşete varan bir cinayet ve terör ortamı ve bu ortamın gün gibi ortada olan suçluları ve bir yanda da elindeki sopayı kime sallayacağını bilemeyen, kararsız, cesaretsiz ne yapacağını bilmez bir Ecevit iktidarı. Görünen tablo bu.

Bu tablo hep böyle kalamaz elbette. Ecevit'in sıkıyönetimi, anarşiyi önlemek için kaldırdığı sopayı bir tarafa doğru sallayacaktır. Bu sopa suçluların yani MHP'nin ve Kontrgerillanın kafasına indirilmelidir. Buna cesaret edilmezse, kaçınılmaz olarak halka yönelecektir. Bunun ortası yoktur. Halka yönelenlerin, halkın mücadelesini sıkıyönetimlerle bastırmaya çalışanların istikbalinin ne olduğunu ise, yakın tarihimiz açık bir şekilde göstermiştir.

Belediye Başkanı, hakların ödenmesini kabul etti

Narlıdere Belediye işçilerinin grevi sona erdi

● İşçilerin Belediyeden toplam 7 Milyon lira alacağı var

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Narlıdere Belediyesinde 35 günden beri sürdürmekte olduğu grev önceki gün sona erdi.

Belediye Başkanı ile sendika yöneticileri arasında bir protokol imzalandı ve 230 işçi önceki gün saat 16.00'da işbaşı yaptı.

CHP'li Belediye Başkanı İhsan Özbakış, Genel-İş 4 nolu şube yöneticileri ile imzaladığı protokol gereğince greve neden olan toplusözleşme farkları ile sosyal hakları. işçilere odemeyi taahhüt etti.

Sendika şube başkanı Nevzat Malkoç, işçilerin Belediyeden toplam 7 milyon lira alacağı bulunduğunu ve bu paranın işçilere ödenmeye başlandığını, böylece işçilerin 35 gün sonra yeniden işbaşı yaptıklarını açıkladı.

Malkoç, aynı davranışı Gültepe Belediye Başkanı Aydın Enten'den de beklediklerini, bu Belediyede işçilere haklarının verilmesi halinde greve son vereceklerini söyledi.

BÜTÜN SUÇLARININ ORTAYA ÇIKMASINA RAĞMEN

MHP'liler hâlâ gazetemizi suçluyor

● MHP'liler, üç hilalli evleri tahrip etmemesi olayını da "komünist propagandası" diye açıkladılar

MHP Genel Sekreteri Nevzat Kösoğlu, Millet Meclisi Grup Başkanvekili İhsan Kabadayı ve Faruk Demirtola ile K.Maraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş, K.Maraş olaylarında baş sorumlunun MHP olduğunun açıkça ortaya çıkmasına rağmen dün düzenledikleri basın toplantısında yene gazetemizi suçladılar. "Maocu kesime mensup bir grup ve bu gruba bağlı bir gazete, bir yıldan beri yaptığı yayınlarla tahrikleri artırarak yönlendirdi" diye konuştular.

Gazetemizin MHP'nin faaliyetlerini teşhir eden yayınlarından da söz eden MHP'liler, "Bu gazete zaman, isim, mahal ve fotoğraf yayınlayarak kışkırtmalarını sürdürmüştür" şeklinde konuştular.

MHP'liler olay çıkacağını önceden bildiklerini söylediler, buna kanıt olarak da Özbaş'ın aylar önce Orta Doğu gazetesine verdiği demeci gösterdiler. Bu demeçte Maraş'ta meydana gelecek olaylardan POL—DER ve AYDINLIK'ın sorumlu olacağı iddia ediliyordu.

MHP'liler duvarlarına MHP yazılan ve Üç Hilal çizilen dükkanların tahrip edilmemesi olayını ise "Komünistlerin propagandası" olarak nitelendirdiler.

Çiğli suikastı sanığı Fethi Gördük İzmir'deki görevine geri döndü

İZMİR (ÖZEL)

Çiğli suikastına adı karışan Toplum Zabıta Müdürü Fethi Gördük'ün Kayseri'ye çıkan tayini durdurularak eski görevi başına çağrıldı. Fethi Gördük uzun süredir tayinini durdurmaya çalışıyor ve yetkili çevrelere çeşitli kanallardan torpil ve zorlama imkanları araştırıyordu.

Tayin kararının kendisine tebliğ edilmesini engellemek amacıyla uzun süreli izne ayrılan Gördük son kargaşalık arasında iznini keserek eski görevi başına döndü. Çiğli suikastı gibi karanlık bir eyleme adı karışan Fethi Gördük'ün böylesine hassas bir dönemde İzmir Toplum Zabıtasında müdür olarak görevlendirilmesi tedirginlik yarattı.

İZMİR'DE SEYYAR VURUCU TİMLER

Öte yandan sıkıyönetim bölgelerinden İzmir'e sızmaları önlemek amacıyla 24 saat görev başında olacak seyyar vurucu timler oluşturuldu. Vali Necdet Calp, yaptığı açıklamada polis ve jandarmalardan oluşan timlerin şehrin giriş ve çıkış kapılarında gece gündüz arama yaptığını, hassas bölgelerin ve binaların sürekli kontrol altında tutulduğunu belirtti.

Ayrıca İl Jandarma Alay Komutanlığına bağlı birliklere ve Seferhisar'daki komando taburuna önceki günden itibaren alarm verildiği bildirildi.

İZMİR'DE KIŞKIRTMALAR

MHP'nin sıkıyönetim talebi üzerine MHP'ye yakın çevreler İzmir'de de sıkıyönetim ilan edilmesi için seferber olarak çeşitli kışkırtmalara girişti.

İzmir'in çeşitli semtlerinde son günlerde kim tarafından koyulduğu tespit edilemeyen bombalar ve bubi tuzakları patlatıldı.

İzmir'de yayınlanan en yüksek tirajlı Yeni Asır gazetesi uzun zamandır sürdürdüğü kışkırtıcı yayınlarını son günlerde yoğunlaştırdı. Yeni Asır bir yandan anarşi ve katliamları protesto eylemlerine bir saldırı görünümü vermeye çalışıyor. Bir yandan da İzmir'de sıkıyönetim ilan edilmesi gerektiği fikrini yaymak amacıyla kışkırtıcı ve tedirginlik yaratan manşetlerle panik yaratmayı hedefliyor.

Yeni Asır gazetesi Kahramanmaraş olaylarıyla ilgili olarak bol resimli ve tafsilatlı haberler yayınlamakla birlikte olayın sorumluları konusunda bilgi vermedi. Gazete ayrıca katliamın gerçekleşmesinde büyük ölçüde sorumlu tutulan Kahramanmaraş İl Jandarma Alay Komutanını öven yayın yaptı.

AP Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı da Başbakan'a bir telgraf çekerek Milas'ta yeni bir Maraş olayının çıkabileceğini iddia etti.

Milas'ta bazı sol grupların dehşet saçtığını öne süren Buldanlı tedbir alınmadığı takdirde "Yeni bir Maraş hadisesi çıkabilir" iddiasında bulundu.

AP gensoru önergesi "K.Maraş'ın tek sorumlusu hükümettir"

ANKARA (ANKA)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve arkadaşları tarafından, hükümeti K.Maraş olaylarının tek sorumlusu olarak gösteren gensoru önergesi Meclis Başkanlığına verildi. Önergede, "Böyle bir hükümetin ülkenin başına yeni felaketler getireceği endişesi duymamak mümkün değildir" deniliyor.

AP tarafından sunulan gensoru önergesinde ayrıca hükümetin 13 ilde sıkıyönetim ilan etmesi, iç güvenlik politikasının bir iflası olarak niteleniyor. Ve hükümet, Anayasada emrolunan tedbirleri almamakta hâlâ direnmekle suçlanıyor.

AP'lilerin hükümeti düşürmek amacıyla hazırladıkları önergede, Ecevit'in beyanlarının K.Maraş'taki olayları şiddetlendirdiği iddia ediliyor ve şöyle deniyor:

"K.Maraş'ta akıtılan kanların hesabını bu hükümetten sormak her vatandaşın, her milletvekilinin vicdani görevi haline gelmiştir."

Gazetemizin toplatıldığı iddiasıyla elinde AYDINLIK bulunan bir yurttaş gözaltına alındı

İSTANBUL (ÖZEL)

Dün sabah İstanbul'da Cennet Mahallesinde, elinde AYDINLIK gazetesi bulunan bir yurttaş, bir jandarma komandosu tarafından, "AYDINLIK gazetesinin toplatıldığı" iddiasıyla Birinci Şubeye götürüldü.

Olayla ilgili olarak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri ile görüşen gazetemiz Yazıişleri Müdürü Aydoğan Büyüközden'e, yetkililer, gazetemiz hakkında "Herhangi bir toplatma kararı bulunmadığını" belirttiler.

RAMİ'DE AYDINLIK VE SON HAVADİS GAZETELERİNİN SATIŞI ENGELENDİ

Öte yandan, dün Rami'de jandarmalar, Emek Bakkaliyesi Özer Baydar'dan, 'AYDINLIK ve Son Havadis gazetelerinin toplatıldığı" iddiasıyla, Bayide bulunan gazeteleri topladılar.

SAHTE TKP'NİN PROGRAMINI ELEŞTİREN KİTABI NEDENİYLE DOĞU PERİNÇEK 142. MADDEDEN YARGILANDI

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanı Doğu Perinçek, TKP Programını eleştirdiği için Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandı. Aylık Aydınlık dergisinin 69. sayısında yayınlanan "Sovyet sosyal-emperyalizminin 5. kolu İ.Bilen'kliğinin karşı-devrimci programının eleştirisi" adlı makalede TCK'nın 142. maddesinin ihlal edildiği iddia edilerek Doğu Perinçek'in mahkum edilmesi isteniyor.

TİKP Başkanı Doğu Perinçek ayrıca, "Sovyet sosyal-emperyalizmi ve revizyonizme karşı 1970'de açılan mücadele" adlı kitabı ile 142. maddeyi ihlal ettiği iddiasıyla aynı mahkemede ifade verdi.

Korutürk, Evren'i ziyaret etti

ANKARA (AA)

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, dün saat 16.35'te Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'i ziyaret etti. Korutürk, 1.5 saat süren görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, şunları söyledi:

"Bu görüşmeler, daha ziyade Çankaya'da olmakta ve bazı hallerde de Genelkurmay Başkanlığında yapılmaktadır. "Bildiğiniz gibi, Hükümet, ülkede sıkıyönetim ilanına karar verdi ve TBMM büyük bir çoğunlukla bunu onayladı. Şerefli Silahlı Kuvvetlerimizin bu vazifeyi başarıyla yapacağına ve milletimizin müstahak olduğu huzur ve sükuna, bu alınan idare şekliyle en kısa zamanda ulaşacağına kani bulunuyorum."

Hacı Ahmet Kızıler, Savcılıkça serbest bırakıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Bir süre önce arananlar listesinde adı ilan edilen ve daha sonra savcılığa giderek teslim olan Hacı Ahmet Kızıler dün serbest bırakıldı.

Hacı Ahmet Kızıler, bir süre önce, TİKKO ile ilgili olduğu iddiasıyla arananlar listesinde ilan edilmişti. Yaptığı açıklamada, iddia edilen suçlamalarla herhangi bir ilgisi olmadığını belirten Kızıler, daha sonra İstanbul Toplum Suçları Savcılığına giderek teslim olmuştu.

1. Şubeye gönderilen Hacı Ahmet Kızıler, burada gözleri bağlı olarak sorguya çekildi. Daha sonra Bakırköy Savcılığı tarafından serbest bırakılan Kızıler'e, talep etmesine rağmen, serbest bırakıldığına ilişkin herhangi bir belge verilmedi.

Işık dergisi Yazıişleri Müdürü Ankara'da yargılandı

ANKARA (AA)

Işık Dergisi Yazıişleri Müdürü Müslüm Çolak, komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandı. Duruşmada, komünizm propagandası iddiasının saptanması için bilirkişi kurulması kararlaştırıldı.

HERGÜN, TERCÜMAN VE SON HAVADİS GAZETELERİ NEYİ GİZLİYOR?

Doğan Öz'ü öldüren İ.Çiftçi'nin 'Emir aldım' dediği örgüt, hangi örgüttür?

BU ÜÇ FAŞİSTE DOĞAN ÖZ'Ü ÖLDÜRTENLER KİM?

İbrahim Çiftçi

Hüseyin Kocabaş

Hüseyin Demirel

Ülkü Ocakları İkinci Başkanının emri ile İbrahim Çiftçi tarafından öldürülen Savcı Doğan Öz çocuğu ile birlikte...

HABER MERKEZİ

MHP'li ve MHP'ye yakın gazeteler İbrahim Çiftçi'nin yakalanmasından ve itiraflarından hiç sözetmediler. Maraş Katliamını gazetelerinde açık açık "Aydınlıkçılar" diye isim de vererek devrimcilerin üzerine yıkmaya çalışan Hergün, Tercüman, Son Havadis gibi gazetelerde nedense Ankara Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz'ü öldüren ülkü Ocaklı İbrahim Çiftçi hakkında tek bir satır bile çıkmamıştır.

Bu gazeteler neyi gizliyorlar?

Savcı Doğan Öz'ü öldürdüğünü itiraf eden İbrahim Çiftçi, örgütten emir aldığını, Ankara Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Hüseyin Demirel'in kendisine silah vererek Doğan Öz'ü öldürmesini istediğini mahkemede anlatıyor.

İbrahim Çiftçi ifadesinde, Hüseyin Kocabaş'ı hapishaneden tanıdığını söylemektedir. Hüseyin Kocabaş hapisten çıktıktan sonra İbrahim Çiftçi'yi bulup, görevli olduğu Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mali Bilimler Yüksek Okuluna çağırmıştır. Kocabaş, orada İbrahim Çiftçi'ye Ankara Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Hüseyin Demirel'i tanıştırmıştır. Çiftçi'nin anlattığına göre Hüseyin Demirel kendisinin eline bir silah tutuşturmuş ve Doğan Öz'ü mutlaka öldürmesi gerektiğini anlatmıştır.

Doğan Öz'ü sadece bu üç faşist mi öldürmüştür? Cinayet öncesi olaylar ve sonraki gelişmeler bu olayın hiç de üç caninin eseri olmadığını gösteriyor.

Savcı Öz öldürülmeden önce, MHP milletvekilleri ve yayın organları yurtsever savcı hakkında bir karalama kampanyası açmışlardır. MHP Grup Başkan Vekili İhsan Kabadayı, Mecliste Doğan Öz'ü suçlayan bir konuşma yapmıştır. Yani Doğan Öz öldürüldüğü günlerde MHP'nin baş hedefi halindedir.

Savcı hakkında yürütülen bu kampanyanın bir sebebi de vardır. Çünkü Ankara Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz Ülkücü Öğretmenler Derneği ile ilgili bir soruşturmayı yürütmektedir. Ayrıca Öz, faşistlerin üslendiği bir yurdun aranması kararını çıkartmıştır. Yine Savcı Öz, Levent adlı bir öğrencinin katili olarak, Naci Ünver'i mahkeme önüne çıkartmaya çalışmaktadır. Bütün bunlar, Doğan Öz hakkında ölüm fermanı çıkartılması için yetmiştir.

Doğan Öz'ün MHP'li İhsan Kabadayı'nın suçlayıcı konuşmasının hemen ardından öldürülmesi, cinayetin baş suçluları hakkında bir fikir vermektedir.

GAZETEMİZ CİNAYETİN SORUMLUSUNU 25 MARTTA AÇIKLADI

AYDINLIK, daha Doğan Öz'ün katledildiği gün olayların gelişmesine dikkat çekerek suçlunun faşistler olduğunu açıklamıştı. Yani bundan 7 ay önce.

Üç ay önce de gazetemiz Doğan Öz'ün katledilmesini planlayanın Hüseyin Kocabaş olduğunu bildirmişti. Gazetemiz Hüseyin Demirel'in de cinayette görev aldığını yazmıştı. Yine o günlerde Türkiye İşçi Köylü Partisi Ankara İl Başkanı Nusret Senem, Kocabaş'ın 15 kişilik bir grupla birlikte Mersin'den Kıbrıs'a kaçmayı planladığını İçişleri Bakanı Özaydınlı'ya bildirmiş ve yakalanmasını istemişti.

GİZLİ ELLER HÜSEYİN KOCABAŞ'I KORUYOR

Doğan Öz'ün katlinden sonra Hüseyin Kocabaş'ın Ankara'da amcasının evinde gizlendiğini ve bir ara Site Yurdunda kaldığını açıkladık. Polis Kocabaş'ın amcasını gözaltına aldıktan bir müddet sonra serbest bıraktı. Böylece Kocabaş'ın kaçmasına imkan tanındı.

Hüseyin Kocabaş, polisin kendisiyle ilgili her türlü kararından ve tedbirinden haberdar olabiliyordu. Nitekim İçişleri Bakanlığının Mersin yolu üzerinde aldığı tedbirden de haberdar oldu ve AP'li bir milletvekilinin TIR'ıyla, bir Bakanlığa ait erzak arabasından yararlanarak bu sefer de kaçmayı başardı. Bu arada Kocabaş'ın yanındaki kişilerin üzerinde resmi üniforma olduğu bildiriliyordu. Kim haber vermişti Hüseyin Kocabaş'a? Saptayabildiğimiz kadarıyla bunları da yazmaya çalıştık.

25 Eylül günü ise, Hüseyin Kocabaş'ın İzmir'de dolaştığını bildirdik. Yani bundan üç ay önce. Bu haberimizden de hiç ses çıkmadı. Gizli ellerin koruduğu MHP'li katil, halen elini kolunu sallayarak dolaşabilmektedir. Kocabaş gizli güçler tarafından korunmaktadır. Çünkü yakalandığı takdirde cinayetin baş sorumluları ortaya çıkabilecektir.

İBRAHİM ÇİFTÇİ'NİN İTİRAFI ÖNEMLİ BİR DELİLDİR.

Şimdi Doğan Öz'ü katledenlerden yalnız İbrahim Çiftçi yakalanmıştır. Belirtildiğine göre Çiftçi, Bahçelievler katliamında da aktif görev almıştır. Ankara Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Hüseyin Demirel ve Hüseyin Kocabaş ise ortada yoktur. Ancak İbrahim Çiftçi'nin itirafları Doğan Öz cinayetinin sadece bu üç faşist tarafından planlanmadığını gösteriyor. Çiftçi'nin sözünü ettiği örgütü kimler yönetmektedir? Doğan Öz'ün öldürülmesi emrini veren örgüt yetkilileri kimlerdir?

Doğan Öz cinayeti, gazetelerin sansürleriyle gizlenemez. Şimdi herkes, Doğan Öz'ün katlinde görev alan diğer sanıkların yakalanmasını ve perde arkasındaki canilerin açığa çıkartılmasını istiyor.

K.Maraş katliamına tepkiler sürüyor

Pol-Der İzmir Şube Başkanı: "Olayların sorumlusu MHP'dir"

İZMİR (ÖZEL)

Pol-Der İzmir Şube Başkanı Muhterem Ergül, Kahramanmaraş olaylarının baş sorumlusunun MHP ve Ülkücü Gençlik Derneği olduğunu belirterek Hükümetin, sorumluları bir an önce saptamasını ve emekçi halka kalkan ve onları katleden faşist ellerin kırılmasını istedi.

Bunun ancak MHP ve Ülkücü Gençlik Derneğinin kapatılmasıyla mümkün olacağını belirten Ergül, Kahramanmaraş'ta katledilen polis memuru Veli İşbilir'in olaydan önce kendilerine İzmir Eğitim Enstitüsünden tanıdığı bazı sağcılara Kahramanmaraş'ta rasladığını söylediğini açıkladı.

Kahramanmaraş'ta MHP'lilerin giriştiği toplu katliam hareketine karşı tepkiler devam ediyor. İzmir, Denizli, Aydın, Uşak illeri ve çevre ilçelerde orta ve yüksek öğrenim öğrencilerinin olayları protesto amacıyla başlattıkları boykot ve gösteriler devam ediyor. Çeşitli kişi ve kuruluşlar da olayları protesto eden açıklamalarda bulundular.

İzmir esnaf ve sanat kuruluşları, Sanayi ve Ticaret Odaları da yayınladıkları ortak bildiride Kahramanmaraş olaylarını kınayarak iç ve dış düşmanların devleti yıkmaya yönelik girişimlerine derhal son verilmesi istendi.

AP Genel Başkan Yardımcısı Doğan, saldırganları "Mazlum vatandaşlar" diye niteledi

ANKARA (ÖZEL)

AP Genel Başkan Yardımcısı Kayseri Milletvekili Kemal Doğan, Maraş olaylarından MHP'nin sorumlu olduğunu kabul etmedi.

K.Maraş olaylarını incelemek üzere şehre giden AP heyetinin başkanı olan Doğan dün düzenlediği basın toplantısında Hükümetin tahrikleri önleyici tedbirler almadığını ileri sürerken saldırganları "tahriklere kapılan mazlum vatandaşlar" olarak niteledi.

Doğan, üzerine MHP yazılmış ya da üç hilal çizilmiş binaların nasıl olup da yakılmadığı sorusuna "Bazı binalar yakılmış bazıları yakılmamıştır. Ama yakılmayanların üzerinde bir işaret görmedim" şeklinde konuştu.

Doğan, Hükümetin birçok kuruluşun başına "aşırı solcuları" atadığını bu kimselerin öldürülen iki öğretmenin cenazesini halkı tahrik edecek şekilde kaldırdığını "Cuma namazından çıkanların cenazeyi taşladıklarını bundan sonra iki kişinin kimliği bilinmeyen kişilerce öldürüldüğünü, bunların cenazesini almaya gelenlere Yürükselim Mahallesinden ateş edildiğini" iddia etti. Bunun üzerine bu kişilerin "Allah Allah" diyerek mahalleye saldırdıklarını ve bundan sonra katliamın önlenemediğini söyledi.

Doğan, Çiçek Sinemasına atılan bombanın da öldürücü olmayan ve tahrip gücü bulunmayan bir bomba olduğunu sözlerine ekledi. Doğan, bombayı atanın Demirciler köyünden Salman adlı bir TİKKO'cu olduğunu da iddia etti.

İki süper devlete, faşizme ve revizyonizme karşı mücadelede:

MUSTAFA YÜZBAŞIOĞLU VE HACI ÇOLAK

arkadaşlarımız MHP'li faşistler tarafından şehit edildiler. Ailelerine ve tüm K.Maraş halkına başsağlığı dileriz.

TİKP Elazığ İl Örgütü

Kırklareli Savcısı Osman Karateke'nin açıklaması

HABER MERKEZİ

Gazetemizin 25 Nisan 1978 tarihli sayısında çıkan "Kırklareli Cezaevinde esrar satışına karşı çıkan dört mahkum ölüm tehditi altında" başlıklı haberimiz üzerine, Kırklareli Savcısı Osman Nuri Karateke gazetemize bir açıklama gönderdi. Karateke açıklamasında şunları belirtti:

"Yazıda tamamen soyut iddialara dayanılarak gerçek dışı haber verilmiştir. Kırklareli Cezaevinde tüm tutuklu ve hükümlüler tam bir anlayış ve dayanışma içindedir. Esrar içildiği ve hükümlünün diğer hükümlüye veya bir grubun diğer gruba baskı yaptığı iddiaları varit değildir. Bizim yönetimimizde baskı, dayak, zor değil, disiplin, hoşgörü ve yumuşaklık vardır. Hükümlü ve tutuklulara olan yaklaşımımız her zaman olduğu gibi insancıl olmuş, bireysel sorunları dahil her sorunları ile yakından ilgilendiğimizi, size bu haberi maksatlı bildirenler de umarım bilmektedirler. Saygılarımla."

Ege Sanayi Odası Meclis Başkanı Ertan Milli Koalisyon istedi

İZMİR (ÖZEL)

Ege bölgesi Sanayi Odasının düzenlediği, 1977 yılında başarılı sanayicileri ödüllendirme toplantısında bir konuşma yapan Oda Meclis Başkanı Şinasi Ertan, K. Maraş olaylarına değinerek, ulusal birlik ve beraberliği sağlayacak bir milli koalisyon kurulmasını istedi. K. Maraş olayları ile sıkıyönetim ilanının kaçınılmaz hale geldiğini söyleyen Ertan bugünkü yönetim altında sorunları çözümlemenin mümkün olmadığını savundu. Çözüm yolunun milli koalisyon olduğunu söyleyen Şinasi Ertan şu görüşlere yer verdi:

"Milli Koalisyon, orta ve uzun vadeli ulusal sorunlarımızın hür demokratik sistem içinde çözümlenmesini sağlayacak ortamı ve imkanları süratle oluşturmalıdır."

ADEM TOYGAN

(1945-1978)

Türk Demir Döküm Fabrikasının yiğit işçilerinden üyemiz Adem Toygan, 15.12.1978 gecesi Maden-İş'li ve İGD'li zorbalar tarafından pusuya düşürülüp kurşunlandı.

Uzun süre komada kalan arkadaşımız, 28.12.1978 gecesi kurtarılamayarak öldü. Acısı yüreğimizdedir.

Onun anısı işçi sınıfımızın sendika seçme özgürlüğü mücadelesinin bir sembolü olarak sonsuza kadar yaşayacaktır.

Devrimci Maden-İş Sendikası Yürütme Kurulu ve Türk Demir Döküm İşçileri

ADEM TOYGAN

Ertürk -Türkler çetesine karşı mücadelede şehit düştü. Onun adı, işçi sınıfımızın revizyonist zinciri kırma mücadelesinin bir sembolü olarak sonsuza kadar yaşayacaktır. Demir Döküm işçilerine ve tüm işçi sınıfımıza başsağlığı dileriz.

TİKP Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl Başkanlığı

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Halit Dağlı'nın mitralyöz kuleleri

Doğan Yurdakul

Yeşilçam'daki sinema yapımcılarının son yıllarda konu sıkıntısı içinde olduğu biliniyor.

AP Adana Milletvekili Halit Dağlı, bu senaryo sıkıntısını bildiğinden mi nedir, Maraş olaylarını görüşen AP Grubunda bazı milletvekillerini coşturan bir film senaryosu anlattı. Onlar coştukça senaryo da coştu, yeni unsurlarla renklendi.. AP Grubu da Maraş Katliamının nasıl cereyan ettiğini öğrenmiş (!) oldu.

Halit Dağlı şöyle anlatıyor:

"Cuma günü Maraş Emniyet Müdürü, YSE Müdürü, çeşitli devlet yetkilileri ve POL-DER'li komiserler vatandaşları zorlayarak, iki öğretmenin cenaze törenine götürüyorlar.

"Cenaze camiye yaklaşırken, cenazedekiler camidekilere küfür ediyor. Bunun üzerine halk ayaklanıyor. Cenazedekiler camiyi taş yağmuruna tutarken, camidekiler de onlara takunya atıyor.

"Arkasından olaylar büyüyor. Solcular sağcıların dükkanlarını yakıp yıkıyor. Gidip Yürükselim Mahallesinden son model silahlarını alıp geliyorlar. 7 kişi öldürüyorlar.

"Bunun üzerine halk galeyana gelip solculara hücum ediyor. Ancak solcular daha önceden Yürükselim Mahallesine iki betonarme kule inşa etmişler. Bu kulelerin tepesine mitralyöz yuvası kurmuşlar. Mitralyözlerle halkı tarıyorlar. Bunun üzerine silahsız halk av dükkanlarının vitrinlerini kırarak av tüfeklerini alıyor. Civardaki bir inşaattan da dinamit alıyor ve bu mitralyöz kulesine hücuma geçiyor. 17 kişi ölüyor. 18'inci vatandaş kuleye dinamiti atıyor, mitralyözü susturuyor ve ölüyor."

Bu noktada bazı AP milletvekilleri, "Ölmez o, şehit olur, Ulubatlı Hasan olur" diye bağırıyorlar ve film bitiyor.

Halit Dağlı, bunca fotoroman okuyucusunun olduğu, televizyonlarından CIA'nın gangster filmlerinin oynatıldığı bir ülkede bu masala herkesi inandırırım diye düşünmüş olabilir.

Ama Maraş olayları, binlerce insanın gözleri önünde cereyan etti. İçişleri Bakanı, Bakanlar, çeşitli yetkililer, gazeteciler, olayları seyrettiler. Saldırganları hükümet konağına hücum ederken görüp tanıdılar. Gazetelerde fotoğraflarla herşey belirlendi.

Kimsenin 500 insanın ölüsüyle, bütün Türkiye'nin acısıyla, böyle komediler anlatarak alay etmeye hakkı yok.

Dört tane komiserle, beş tane yetkili 15 bin kişiyi önlerine katarak cenazeye nasıl götürmüşler, bunu ispat etmelisiniz.

Cenaze namazının kılınmasına engel olmak isteyen saldırganlar halkı kurşunladılar, orada üç kişi öldü. Takunya atıldığını iddia ediyorsanız, takunya atarak nasıl insan öldürüleceğini ispat etmelisiniz.

Yürükselim Mahallesinde solcular iki tane betonarme mitralyöz kulesi yapmışlar diyorsanız, binlerce insanın, Valisinin, jandarma komutanının, Emniyet Müdürünün gözleri önünde bu kulelerin kaç günde nasıl inşa edildiğini, buna nasıl müsaade edildiğini ispat etmelisiniz. Şimdi olaylar bitti. Maraş'ta bu kuleleri savcılara göstererek iddianızı ispatlamalısınız.

Nihayet, dinamitlerin hangi inşaattan alındığını da göstermelisiniz. Acaba Maraş'taki her inşaatta dinamit mi bulunuyor? Bu dinamitler dileyenin dilediği zaman alıp istediği yere atmasına hazır mı bulundurulur? Bunları da kanıtlamalasınız.

Bunları kanıtlayamayacağınıza göre, biz size başka birşey hatırlatalım.

10 Ağustos 1978 tarihli Aydınlık'ta, Maraş'taki Kadirağalar çiftliğinin silah deposu olduğunu yazdık. Esrarengiz Yüzbaşı Mehmet Ali Çeviker de yakalanan ordu malı dinamit ve TNT'ler bu çiftlikte uzun süre saklandı. ETKO çetesinin elebaşılarından Enver Özkan bu çiftlikte yakalanarak gözaltına alındı.

Ama Kadirağalar çiftliğinin esrarı üzerine gidilmedi, buradan hareket ederek Maraş'ta MHP'lilerin son katliam için yaptıkları bütün hazırlıklar ortaya çıkarılabilirdi.

Kimse çağdaş "Ulubatlı Hasan"lar yaratarak, MHP'nin Maraş'taki kanlı ellerini gizleyemez. Onlar Maraş'ta Ağustos ayından beri suçüstü yakalanmış bulunuyorlar.

Onların öldürülen insanlar üzerindeki parmak izleri, masallar anlatmakla silinmez.

BASINLA İLİŞKİLERİ DÜZENLEYECEK

Başbakanlık Sıkıyönetim Eşgüdüm Başkanlığına Korgeneral Yardımoğlu getirildi

ANKARA (ÖZEL)

Sıkıyönetim Komutanlıkları arasında koordinasyonu sağlamak üzere Başbakanlıkta "Sıkıyönetim Eşgüdüm Başkanlığı" kuruldu. Başkanlığına Korgeneral Şahap Yardımoğlu getirildi.

Başbakanlık Sıkıyönetim Eşgüdüm Başkanlığı Basın Bürosu tarafından dün yapılan açıklamada Basın ve TRT ile bütün ilişkilerin bu kurul aracılığıyla düzenleneceği açıklandı.

Yapılan açıklamada ayrıca şu bilgiler de verildi:

"Her gün Başbakanın başkanlığında Genelkurmay Başkanı Başbakanlık Sıkıyönetim Eşgüdüm Başkanı biraraya gelecekler, genel durum değerlendirmesi ve alınan önlemler gözden geçirilecektir.

"Haftada bir pazartesi günleri daha geniş bir kurul olarak toplantı yapılacak ve bu toplantıya ilgili Bakanlar, Kuvvet Komutanları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Genelkurmay İkinci Başkanı, MİT Müsteşarı ve ilgililer de katılacaktır.

"29 Aralık 1978 Cuma günü saat 11.00'de Başbakanlıkta bütün Sıkıyönetim Komutanları ile bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıda sıkıyönetimin yasal kurallar ve ilanındaki amaçlar doğrultusunda uygulamanın nasıl olacağı görüşülecektir.

"Sıkıyonetim bölgelerinde zorunlu olmadıkça veya istisnai durumlar dışında gece sokağa çıkma yasağı düşünülmemektedir."

İstanbul Üniversitesi ve İTÜ açılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Üniversitesi Senatosu, dün yaptığı olağan toplantıda, bir süre önce öğretime süresiz olarak ara verilen Üniversitenin tüm kuruluşlarında, 3 Ocak Çarşamba günü öğretime yeniden başlanmasını kararlaştırdı.

Öte yanda, İstanbul Teknik Üniversitesinde öğretime 2 Ocak Salı günü başlanacak. Okul Sekreterliğinden verilen bilgiye göre, 1978 girişli öğrenciler de dahil olmak üzere, bütün öğrenciler 2 Ocak günü öğretime başlayacak.

TERÖR

Ekim, 1978

Bir humma zonklar şehrin şakaklarında
Kırmızı lekeler uçuşur benek benek,
Gökyüzünde bulutlar ansızın sararır. . .

Aysız gecelerde tek tek silah sesleri. . .
Rüzgarla savrulan kanlı kum taneleri
Yağar nemli dudaklara ıssız vakitler,
Çıplak beton direkleri hiç kıpırdamaz
Çocuklar uyumuş çoktan sokaklar da boş
Yükselen toz kokusunu kimseler duymaz. . .

İsterler ki,
Başınızı eğip geçin bu yollardan,
Uçurumlar izlesin adımlarınızı
Akşamları erken dönün evinize,
Kapayın perdenizi sımsıkı
Sarınıp uyuyun teninize. . .

Bir humma dolanıp durur
Çılgın düşlere çarpar kendini:
"İnsanlar korkarsa eğer yaşamaktan
Zulüm sürer belki. . ."

* * *

Daha durun ama,
Henüz başındayız kavganın. . .
Yüreği korkutulmuş çocuk gözleri
Analar konuşmadı daha,
Mitralyöz ninnileriyle büyüyen bir nesil
Yeni heceliyor ürktüğünüz sözcükleri,
Dozerle yıktığınız duvarlarında fabrikaların
Afişler hesap soruyor şimdi. . .

Daha durun
Baskına gittiğiniz köy yollarından
Halaylar boşanmadı daha,
Sığırcıklar ağmadı göklere bulut bulut
Tetiktedir mavilerin hasreti,
Kaynak şavkı gece gündüz nöbette
Daha çekmedik şalterleri. . .

Fırtınayla ektiğiniz başaklar
Hızla büyüyor bakın
Borayla gelecek hasat
Toy düğün olacak ekin. . .
Mahkemeler kurulacak bir gün
Sıcak tarlalarda kaynaşan meydanlarda
Yıldızlar inecek göklerden
Sayacak unutulmuş suçlarınızı. . .

Korku dolu namlularınızda sizin
Tükendi ama mermileriniz
Daha durun bakalım,
Gün yeni doğuyor cephede. . .
Şebnemlerde kıpır kıpır
Ürperirken seher yeli
Uyanıyor elimizin güveniyle sıcacık
Çeliğin ışıl ışıl menevişleri. . .

* * *

Akar
Çırpınarak
Hayatın nehri. . .
Sevgi yaseminler ülkesi
Umut mor menekşe,
Pembe dudaklarında bebeklerin
Suskun güller gülünce,
Uzanıp da elleri yarınlara değince;
Yürür gider namluların üstüne
Gözlerinde mermilerle ışıktan;. .
Ne zulüm söker, ne humma
İnsanlar korkmaz yaşamaktan. . .

Kerem Çalışkan

TYS İLE TÖB-DER BABAESKİ ŞUBESİ, "ÇOCUK EDEBİYATI" KONULU BİR TOPLANTI YAPACAK

Türkiye Yazarlar Sendikası ile Babaeski TÖB–DER Şubesi'nin ortaklaşa düzenledikleri, "Çocuk Edebiyatı ve Çocuk Kitapları" konulu bir toplantı 30 Aralıkta TÖB–DER Salonunda yapılacaktır. Toplantıya, TYS üyesi şu yazarlar katılacak. Işıl Özgentürk, Hasan Kıyafet, Sennur Sezer, Afet Ilgaz, Yalvaç Ural, Adnan Özyalçıner ve İsmail Uyaroğlu.

Öte yandan yine Türkiye Yazarlar Sendikası ile Kartal Lisesi'nin işbirliği sonucu, bir kitap sergisinin açılacağı bildirilmiştir. Kartal Lisesi kitaplık salonunda ve 8-13 Ocak tarihleri arasında sergilenecek olan kitapların yazarları, öğrencilere kitaplarını imzalayacaktır.

Ayrıca verilen bilgilere göre, her yıl düzenlenmekte olan, Ankara Sanat Sevenler Derneği ile Türkiye Yazarlar Sendikası'nın ortak kitap sergisi, 6 Ocakta açılacaktır. 20 Ocak gününe dek sürecek bu sergide, yazarlar kitaplarını imzalayacaklar.

TV'DE BU AKŞAM
"Cehennemde iki devre"

Macar yönetmen Zoltan Fabri'nin 1961 yılında yaptığı film bir toplama kampında geçer. Macar tutsaklar Alman muhafızlarla yapılacak olan bir futbol maçının hazırlıkları sırasında kaçma girişiminde bulunurlar. Yakalanırlar. Maç yine de yapılır. Ama bir anlamda faşizme karşı bir özgürlük mücadelesidir artık. Sonunda ölüm de olsa, onurlu bir direniştir.

Zoltan Fabri bu filmde usta bir anlatım sergiler. İnce bir mizah anlayışıyla, duygulu bir coşkuyu birleştirir ve faşizmin zorbalığını ve çaresizliğini teşhir eder. "Cehennemde İki Devre" TV'de son ayların dikkate değer filmlerinden biri olarak izlenmeli.

sanat ★ edebiyat

Türk Sanat ve Kültür Topluluğu Başkanı Şahin Biçer'le görüşme

İsviçre röportajı: **Günseli Özdemir**

TST Tiyatro Kolu üyeleri Bern şehrinde oynadıkları "Besleme"den sonra toplu halde. . .

Türkiye'den 2-3 bin km.uzaktaki İsviçre'de yaşayan, yaklaşık 30 bin civarındaki yurttaşımızın en önemli ihtiyaçlarından biri de sanat ve kültür alanındadır. Tiyatro, folklor, şiir, edebiyat ve halk ozanları akşamları yurttaşlarımızın büyük ilgisini çekiyor.

İsviçre'de kurulu bulunan sanat topluluklarının sayısı çok az. Bunların arasında en faal topluluk TST.

Fakir Baykurt, Milliyet Sanat Dergisinde yayınlanan "Dışarıdan Bakinca" başlıklı yazısında TST'yi şöyle anlatıyor:

". . .O akşam bir kilisenin yaptırdığı 300 kişilik salonda, Ülker Köksal'ın "Besleme"sini oynayacaklarmış. Beş-altı saat kalarak oyunu görmek istedim. . . Oyuncuları hazırlık yaparken gördüm. Sanki Erzurum'daydık. İstanbul'dan gezgin bir tiyatro gelmişti. . ."

Topluluğun faaliyetleri hakkında bilgi almak için TST Başkanı Şahin Biçer'le görüştük. Biçer, sorularımızı şöyle cevaplandırdı:

— TST'nin kuruluşu hakkında bilgi verir misiniz?

Türkiye'de yaşayan Türklerle Avrupa'da yaşayan Türkler arasındaki sanatsal, kültürel kopukluğu ortadan kaldırmak ve Türkiye'de gelişen fikir aşamalarını, gelişmelerini burada zamanında izleyebilmek amacıyla kurulduk. 1973 yılında, aynı duyguları duyan 7 sanatsever arkadaş bir araya gelerek böyle bir topluluğun kurulması gerektiğini savunduk.

— Topluluk hangi sanat dallarında faaliyet göstermektedir? Bu konuda bizi aydınlatır mısınız?

Topluluk esas olarak tiyatro dalında çalışma yapmaktadır. Bununla beraber, bir yıldan beri 14 kişilik Türk Halk Oyunları ekibimiz ortalama ayda bir gösteri yapmakta ve uluslararası festivallere katılmaktadır. Lenzburg Müzik Festivali, Romont Müzik Festivali, Cenevre Loisirame Şenliği, Yabancılar ve İsviçreliler Dayanışma Derneğinin onuncu yılını kutlama gösterileri katıldığımız festivallerden birkaçıdır.

Şimdiye dek 8 büyük tiyatro eserini sergiledik. Bunlar sırasıyla: Necati Cumalı'nın "Nalınlar", Cevat Fehmi Başkut'un "Buzlar Çözülmeden", Hayati Çorbacıoğlu'nun "Cankurtaran", Ülker Köksal'ın "Yollar Tükendi", Hidayet Sayın'ın "Topuzlu", yine Hidayet Sayın'ın "Pembe Kadın" adlı eseri ve Ülker Köksal'ın "Besleme"sidir. Son olarak da Güngör Dilmen'in "Kurban" adlı eserini sahnelemek için çalışmalarımıza devam ediyoruz. 1979 yılının "Evrensel Çocuk Yılı" olması nedeniyle Ü.Köksal'ın "Sırça Köşk" adlı eserinin sahnelenmesi için de karar almış bulunuyoruz.

Bundan başka şiir günleri, edebiyat sohbetleri ve resim sergileri düzenliyoruz. Türk El İşleri Şergisini maalesef henüz açamadık. Ancak bu dalda çalışan arkadaşlarımız var. Bülten çıkartmaktayız. Ortalama 6 ayda bir çıkıyor. Her sayısı 3 bin adet basılıp, ücretsiz olarak dağıtılıyor.

— Tiyatro eserlerinin seçiminde hangi konulara ağırlık veriyorsunuz?

Birincisi, oyuncusuna ve izleyicisine sanatsal ve kültürel yönden bir şeyler verebilmelidir. Toplum sorunlarını işleyen özlü yapıtlar olmalıdır. Seyirci sahne ile birleşebilmeli, salt izlemek değil, yaşantısından parçalar bulabilmelidir. Kısaca, toplum sorunlarını işleyen, perde kapandıktan sonra seyirciyi evinde, işinde, yolda düşündürecek eserler olmalıdır.

— Çalışmalarınızda karşılaştığınız güçlükleri anlatır mısınız?

Güçlüklerimizin en büyüğü, gerçek özverili ve tüm sıkıntılara katlanacak arkadaşların bulunmasında çektiğimiz zorluktur. Bunun yanı sıra parasal eksiklik ve teknik bilgi yetersizliği karşılaştığımız diğer büyük zorluklardır. Bazen akşam yemeği yerine soğan ekmek yiyip, salon masrafını karşıladığımız oluyor.

Seyirci yönünden sorunumuz yoktur. Seyirci sayımız artıyor, azalmıyor. parasal sorunları hallettiğimizde daha çok turneler düzenleyebilir, çeşitli yerlerdeki vatandaşlarımıza oyunlarımızı sunabiliriz.

— Özgür bir ortamın sanatın gelişmesindeki rolü nedir? Bu konuda sanat kuruluşlarına sizce ne gibi görevler düşmektedir?

Sanat baskı altında yapılamaz. Sanat, ancak özgürlük içinde gelişir ve büyür.

Esasen gerçek sanat kuruluşları yaşamlarını sürdürebilmek için özgür bir ortama gereksinme duyarlar. Onlar için özgürlük var olma veya yok olma meselesidir. Bu bakımdan tüm sanat kuruluşları, özgür bir ortamın yaratılması için mücadele verme durumundadırlar.

"CEYLANLAR SUYA İNDİ"

fikret otyam
CEYLANLAR SUYA İNDİ
ÇOCUK KİTAPLARI

Mehmet Yeşil

"Ceylanlar Suya İndi" Fikret Otyam'ın Arkadaş Yayınevi tarafından basılan ikinci çocuk kitabı.

Bugüne kadar geleceğimizin güvencesi olan çocuklarımızın kafalarına, daha okul sıralarında emperyalizmin yoz kültürünü sokmaya çalıştılar. Teslimiyetçi, kaderci, siyasetleriyle gelecekte kendilerine bağımlı bir gençlik yetiştirmeye çalıştılar.

Fikret Otyam'ın güncel sorunlardan çıkarak Türkiye'mizin çeşitli dertlerini çocuklarımızın anlayacağı usta bir anlatım tarzıyla, bizlere belgesel bir nitelikte aktarmasını sevinçle karşılıyoruz.

Otyam'ın işlediği konulara kısaca bir göz atarsak, sanatçının yaşamı boyunca halkla ilişkisini kesmemiş ve halktan kaynaklanmış olduğunu görürüz. Toplumun dertlerinden kendini hiçbir zaman soyutlamamış, onlarla gülmüş, onlarla ağlamıştır.

Otyam bu kitabında Urfa'nın alabildiğine uzanan Harran ovasındaki toplumsal yapıyı ve bu yapıya damgasını vuran feodalizmi ve halkın ezilişini, geri yaşam koşullarını bütün çıplaklığıyla gerçekçi bir bakış açısıyla yorumluyor ve gözler önüne seriyor. Feodalizmin Türkiye'mizde hâlâ bir çıban başı gibi nasıl ayakta durduğunu Otyam bize şöyle anlatıyor.

"Halkın yüzde üçü mağaralarda yaşar. Urfa'nın üçyüz yetmiş iki köyünde okul yoktur. Çoğu köyler sülalelere aittir. Elli iki köy insanlarıyla birlikte bir ağanındır." İşte Türkiyemiz gerçekleri. Türkiye'nin yapısının kapitalist olduğunu söyleyen Angut kuşlarına en güzel örnek.

Kurtuluş Savaşında yurdumuzu işgal eden emperyalistlere karşı dişleriyle tırnaklarıyla döğüşerek can verip, düşmanları temizleyen halkımızın yine yoksul ve topraksız kaldığını ve topraklara bir avuç ağanın bağdaş kurup oturduğunu Otyam şöyle anlatıyor:

"Dedelerimiz ölmemiş midir bu topraklar için? Ölmüşlerdir, neden ölmüşlerdir toprağımıza sahip çıkmak için bu kadar, bu kadar. Uçsuz bucaksız topraklar kimlerin? Savaşa gitmeyenlerindir, eli kırbaçlıların, beli tabancalılarındır."

Ve bizim gibi geri ülkelerin emperyalizm tarafından nasıl sömürüldüğünü ve bugünkü dünya durumunu şöyle sergiliyor Otyam:

"Bizi sömüren bu ağalar gibi, ülkeleri sömüren ağa devletler de var. Ağa devletler yoksul ülkeleri sömürür, iliğini kemiğini yer bitirir."

Yine Otyam, toprak reformu aldatmacasının köylülere değil, toprak ağalarına hizmet ettiğini, eski tas eski hamam olduğunu, bunun karşısında köylülerin birlik olarak, kendi güçlerine dayanarak, tüm haksızlıklara karşı mücadele etmelerini vurguluyor.

Otyam'ın kitabında geleceğe güven var, sevgi var. Ve okumak isteyip de okuyamayan binlerce çocuktan biri olan Şehmuz'a Otyam şöyle söz veriyor:

"Bak Şehmuz gün olacak buralarda okul açılacak, gün olacak topraklarımız olacak, ağalardan kurtulacaksınız. Sularınız olacak, yollarınız ama, ergeç."

Otyam'ın sözleriyle çocuklara salık verelim bu güzel kitabı:

"Güzel günler, acısız günler bir gün gelecektir. Haydi o güzel günlere şimdiden 'Merhaba' diyelim sevgiyle, inançla, umutla."

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Bursa Gazeteciler Cemiyeti Başkanı

Saruhan Ayber: "Galatasaray-Bursaspor maçında çıkan olaylar Federasyonca çarpıtıldı"

BURSA

Bursa Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Saruhan Ayber yazılı bir açıklama yaparak Futbol Federasyonu Başkanı Güngör Sayarı'nın Bursaspor-Galatasaray maçına ilişkin iddialarını gerçeği saptırma çabaları olarak niteledi.

Saruhan Ayber geçen Pazar Atatürk Stadında oynanan Bursaspor -Galatasaray maçı sonunda çıkan olayları, başta Federasyon Başkanı olmak üzere talimatları büyük kulüp ağalarından alan bir grup gazete ve TRT mensubu tarafından kamuoyuna yansıtıldığını iddia ederek, bundan üzüntü duyduklarını açıkladı.

Bursaspor'un daha önce de bazı kritik maçlarda yenildiğini, fakat olay çıkarmadığını ifade eden Ayber, "bir Federasyon Başkanının gözü önünde cereyan eden olaylardan sonra, dün gazetelerde okuduğum beyanı hayretle karşıladık" dedi.

Pazar günü saldırıya uğrayan gazetecilerin mesleklerini onurla sürdüren gazeteciler olduğunu, Federasyon Başkanının cezalandıracağını söylediği kaleci Necati'nin de gazetecileri kurtarmak için olaylara karıştığını söyleyen Ayber, "şımarıklığa göz yumuldukça olayların süreceğini" de sözlerine ekledi.

GALATASARAY YÖNETİM KURULU'NUN AÇIKLAMASI

Öte yandan Galatasaray Kulübü Yönetim Kurulu olaylı Bursaspor-Galatasaray maçını görüştü ve bu konuda bir bildiri yayınladı.

Federasyon Başkanı Sayarı'nın gerçekleri doğru yansıtan bir açıklama yaptığının iddia edildiği bildiride, olaylardan üzüntü duyduklarını belirttiler.

Bildiride saldırıya uğrayan gazetecilerin, basınla ilgisi olmadığı öne sürülürken olayların nedeni olarak "maçtan önce tansiyonu tehlikeli boyutlara ulaştıran demeçler" gösterildi.

BÜYÜK ATATÜRK KOŞUSUNDAN NOTLAR

51 yaşındaki atlet birçok genç sporcuyu geride bıraktı

Kenan Nacır

● Büyük Atatürk Kır Koşusunu Mehmet Yurdadön kazandı. Yurdadön yarışın başından itibaren öne geçtiği yarışı bitirdiğinde, en yakın rakibi ile arasında bir kilometre fark vardı.

● Dikmen Keklikpınarı mevkisinde başlayan yarışın startını Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur kısa bir konuşma yaptıktan sonra verdi.

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, Bakanlık Müsteşarı Orhan Çaplı ve Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü yarışın başlangıcında geldiler.

● Çakmur'un konuşurken tabancayı patlatması üzerine, sporcular kısa bir süre şaşkınlık geçirdikten sonra yarış başladı.

● Yurdadön'ün rahat yarışması nedeniyle asıl mücadele ikincilik derecesi için yapıldı. Sıhhıye'deki radyoevine kadar ikinci sırada bulunan Sıddık Dursun burada ikinci sırayı Zeki Atlı'ya kaptırdı. Sonra ikinci sıraya geçen Mehmet Terzi sakatlanınca ikinci sıraya tekrar Sıddık Dursun geçti ve yarışı da bu sırada bitirdi.

● Yarıştan önce dereceye gireceği tahmin edilen ünlü atlet Veli Ballı ise ancak sekizinci olabildi.

● Mehmet Yurdadön, Sıddık Dursun, Mehmet Terzi, Veli Ballı, Bayram Şahin gibi ünlü atletlerin katıldığı yarışta, onbin metre yarışçısı Sadık Salman yoktu.

● Yarışların ilginç bir noktası da 51 yaşındaki bir atletin yarışı bitirmesi ve 58. olmasıydı. 51 yaşındaki Balıkesir bölgesi atleti Feramuz Taluk, 15 kişinin yarışı terkettiği Atatürk Kır Koşusunda birçok genç sporcuyu da arkada bıraktı.

Üniversite, Akademi ve Y.Okullar Grup Birinciliği başladı

BALIKESİR

Üniversite, Akademi ve Yüksek Okullar Voleybol Grup Birinciliği dün Balıkesir Kurtdereli Spor salonunda başladı.

Ilk gün yapılan karşılaşmalarda şu sonuçlar alındı:

Erkekler:

Manisa Spor Akademisi: 3- Bursa İTİA: 0

Eskişehir İTİA: 3- Balıkesir İşletmecilik ve Turizm Okulu: 0

Kızlarda:

Manisa Spor Akademisi: 3- Balıkesir Eğitim Enstitüsü. 0

BEDEN TERBİYESİNİN TEŞHİSİ: "Olayların kaynağı sahada bulunan yabancı kişiler"

ANKARA (THA)

Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü, Türkiye liglerinin oynandığı stadlara görevli olmayan kişileri alan Bölge Müdürlerinin görevlerinden alınacağını söyledi.

Ünlü bu durumu 67 ilin Bölge Müüdürlüklerine genelge göndererek olabildi.

Genel Müdür Fikret Ünlü genelgesinde şu görüşlere yer verdi:

"1978-1979 futbol sezonunun ilk yarısında olaylar oldukça büyük boyutlara ulaştı. Meydana gelen olaylarda her ne kadar dış etkenler rol oynadıysa da, sahalarda alınan önlemlerin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

"Yürürlükte olan yönetmeliklerde saha içine girecek görevlilerin sahada görevli olduklarına dair işaretler taşımaları, yönetici ve futbolcuların sayısının ne olması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Buna rağmen olaylar, özellikle saha içinde gödevliler dışında sorumsuz kişilerin yer almasından kaynaklanmaktadır.

"Bu kişilerin futbol sahalarından arındırılmaları anarşiye dönüşen olayların önlenmesinde en büyük etken olacaktır. Bundan böyle futbol müsabakalarında, saha görevlilerinden başka kişilerin de, saha komiseri, saha doktoru, basın ve sivil emniyet görevlilerinin belirli giysi ya da işaretlerle tanıtılmasının teminini önemle rica ederim. Aksi halde bunun sorumluluğu Bölge Müdürlerine ait olacak ve sonuç görevden almaya kadar götürülecektir."

Z.FAKÜLTESİ YAPTIKLARI İTİRAZIN REDDEDİLMESİ ÜZERİNE DANIŞTAY'A BAŞVURUYOR

ANKARA (THA)

Ziraat Fakültesi Kulübü İstanbul'da oynadıkları Fenerbahçe maçına yaptıkları itirazın reddedilmesi üzerine Danıştay'a dava açmayı kararlaştırdı.

Basketbol Federasyonunun aldığı kararın iptali istemiyle Danıştay 12. Dairesine dava açacak olan yöneticiler, TRT tarafından banda alınan maçın filmini de delil olarak gösterecekler

Bu konuda açıklama yapan çalıştırıcı Mahmut Uslu şunları söyledi:

"Basketbol Federasyonu maçtan sonra itiraz etmediğimiz gerekçesiyle başvurumuzu kabul etmedi. Oysa karşılaşmanın bitiminde sonra itirazımızın hakemler tarafından alınmadığı yolunda şahitlik yapacak kişiler var..

Bunların ifadelerini Noter kanalı ile aldık. Ayrıca diğer tanıkların görüşlerini bekliyoruz. Federasyonun dinlemek istemediği kişilerin görüşlerini biz delil olarak göstereceğiz. Sanırım bu hafta sonunda Danıştay 12. Dairesine kararın iptali istemiyle dava açacağız."

Milli Basketbol Hakemi Topuzoğlu'na maç yönettirilmeyecek

ANKARA-AA

Basketbol Federasyonu Başkanı Uğur Erel yaptığı açıklamada Mülkiye-Muhafızgücü müsabakasında Lisanssız oyuncu oynattığı gerekçesiyle hakem Hüsamettin Topuzoğlu'na bundan sonra maç yönettirilmeyeceğini söyledi.

Öte yandan saha içinde gerekli özeni göstermeyen bazı kulüp temsilcileri olduğu nedeniyle bu konuda güvenlik almak gerektiğini söyleyen Erel "Kötü örnek olacak davranışlardan kaçınmaları hususunda kulüplerimizi bir daha uyarıyoruz." dedi.

KISA/KISA/KISA/KISA

✱ Futbol Federasyonu Başkanı Güngör Sayarı geçirdiği bir rahatsızlık nedeniyle Dışkapı Sosyal Sigortalar Hastanesi Dahiliye Kliniğinde tedavi altına alındı.

Futbol Federasyonu Başkanı Sayarı'nın doktorları, herhangi bir ciddi durumun olmadığını, kendisinin tam bir kontrolden geçirilip dinlenmesi gerektiğini belirtiyorlar.

✱ Birinci Türkiye Liginin ilk yarısında oynanan toplam 240 maçta hakemler futbolculara 32 kırmızı 258 de sarı kart gösterdiler.

Ayrıca Futbol Federasyonunun Bursaspor -Galatasaray maçındaki karşılaşmaların hakem ve gözlemci raporlarına dayanarak yaptığı istatistik sonucu Göztepe'nin en centilmen takım olduğu ortaya çıktı.

✱ Milano'da yayınlanan gündelik spor gazetesi "Gazzetta Bello Sport" Kenyalı uzun mesafe koşucusu Henry Rono'yu yılın sporcusu seçti.

Gazete çalışanları İtalya Yüksek Atlama Şampiyonu Sara Simeoni'yi ikinci, İsveçli Kayakçı İngemar Stenmak'ı ise üçüncü seçti.

✱ Bursaspor Genel Kaptanı Kadri Şenkaya, Galatasaraylı yöneticilerin basında çıkan ve olaylardan kendisini sorumlu tutan suçlamalarına cevap verdi "Hem suçlular hem güçlüler. Olayları kimin başlattığını Futbol Federasyonu yetkilileri ve TRT aracılığı ile bütün kamuoyu izledi" dedi.

✱ Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur bugün saat 17.30'da 22 Federasyon Başkanı ile bir toplantı yapacak.

Alınan bilgiye göre, Bakan Çakmur Federasyon Başkanları ile ayrı ayrı görüşüp bazı dallarda alınan başarısız sonuçların nedenlerini soracak, gerekirse bu konuyla ilgili olarak rapor isteyecek.

Öte yandan 1979 yılı Akdeniz Oyunları ile ilgili olarak yapılan hazırlıklar ele alınarak değerlendirme yapılacak.

✱ Sağır ve Dilsizler ligi maçlarına katılacak takımların gruplandırılması Futbol Federasyonunca yapıldı.

Olaylar DÜŞÜNCELER

Osman Kermen
Eski Basketbol Federasyonu Üyesi

Solakoğlu ve müessese klüpleri

Solakoğlu ne zaman başkan oldu bilmiyorum. On veya onbeş sene. İşte o zamandan beri basketbol için yazı yazmıyorum. Türk basketbolü için ne yapılırsa yapılsın bana az geliyordu. Atakol'un bir devamı olan Solakoğlu federasyonuna karşıt bir görşüte olduğum için eleştirilerim kesin olarak MUHALİF olarak damgalanacaktı. Sözünü ettiğimiz federasyonlar, benim de bulunduklarım dahil, Türk basketbolünü DİKEY bir gelişme ile yalnız MİLLİ TAKIM görüşü ile yönettiklerinden, halka yaygın bir basketbolden söz etmek olanağı bulunamazdı. Bu nedenlerle gelişen suskunluğum yazarlık niteliklerimi kısırlaştırdı. Gönül verdiğimiz ve Anadolu'nun her köşesine giderek hizmet götürdüğümüz basketbolden Solakoğlu bizi silkip atmış ve koparmıştı. Eh düşmez kalkmaz bir Allah! Ama konumuz bu değil, amacımız da Solakoğlu'nu eleştirmek değil. O bize saygı gösterdi, biz de suskunluk. İrdelemek istediğim, bugünkü Türk basketbolüdür. Maçlara çok seyrek gittik. Şöyle yukarıdan bakarsak ön planda bir Eczacıbaşı, Taçspor, Meysu, Tofaş SAS v.b görülüyor. BJK ancak aradan başını uzatıyor. Ama o kadar. Bir zamanların coşkun seyircili İTÜ, FB ve GS'den artık söz edilmiyor.. Şu yeni türedilere bakıyorum, galiba 4-5 sene oldu piyasaya çıkışları. Kendileri yeni ama oyuncuları, hocaları dört büyük emektarın yetiştirdiği basketbolcüler. Ankara'nın Kolej, İstanbul'un BJK FB, GS ve İTÜ'sü, İzmir'in Altınordusu ; giderek sahneden uzaklaşıp kayboluyorlar. Büyük sermaye birden sporcu, daha doğrusu sporsever oldular. Soruyorum kendi kendime: "Bunların basketbole yararı ne olabilecektir?" Eski büyükler ki, hala büyüktürler artık yeni oyuncu çıkaramayacaklardır. Bu sermaye yoğun kulüpler basketbol piyasasına acaba ne zaman birkaç yıldız çıkaracaklardır? İTÜ olsun FB ve GS olsun basketbol şubelerinin başında büyük iş adamları ve sermaye olmadığına göre, giderek Kurtuluş, BJK veya Şişli'ye benzeyeceklerdir. O zaman sermaye kulüplerinin oyuncu kaynakları kurumuş olmayacak mıdır? Müessese kulüpleri kim ne derse desin, propaganda amacı ile faaliyetlerini planlamakta ve yürütmektedir. Eminim ki yönetmelikler izin verse, bu kulüpler tereddütsüz beş Amerikalı, Yugoslav veya diğer yabancıları oynatacaklardır. Müessese kulüplerine karşı değiliz. Disiplin ve düzenli çalışmalara iyi örnek veriyorlar, ama seyircileri hiç bir zaman 200-300'ü geçmeyecektir. O da özel ilişkilerin seyircisi olacaktır. Sporcuları ise rakamsal sporun göstergeleridir. Halktan kopukturlar. Müessese kulüpleri belki görkemli ve disiplinli görüntüleri vardır ama, Türk basketbolünde birer yapay organ gibi duruyorlar. Ne bileyim ben, kalemim daha güçlü olamıyor. Bildiğim ve söyleyebileceğim tek şey, müessese ve kraliyet kulüpleri spora yakışamadılar bir türlü. Spor onları adeta reddediyor. Diğer kulüplerde olabilseydi bu basketçiler, ligler ne kadar görkemli ve heyecanlı olacaktı. Eskiden gençler BJK, GS veya FB veya Kolej forması giyebilmenin rüyasını görürlerdi. O formaları giyebilmek en büyük heyecandı. Şimdi işin yalnız ticari heyecanı var. Bu nitelik spora yakışmıyor.

Umalım ki bu kuşkularımız müessese kulüp yöneticilerini incitmesin. Onlar kendi açılarından işin en iyisini, başarılı bir biçimde yapıyorlar. Ama beni anlamak istiyorlarsa kendilerini bir yoklasınlar. Bir zamanlar FB, Altaylı, GS veya BJK'li idiler. Şimdi kendi takımları oynarken, acaba eskisi gibi bir biçimde mi heyecanlanıyorlar? Yoksa başka türlü mü? Acaba hangisi daha saygındı?

Evet Solakoğlu da, müessese kulüpleri de kendi dertlerinin veya amaçlarının kaygularındadırlar. Türk basketbolüne onlardan hayır gelmez. gelemez. Çünkü halka kapalı, hatta karşıdırlar. Bu, onların doğalarından ötürüdür.

Tarsus'ta...

Baştarafı 1. Sayfada

rencileri getiren belediye otobüsü Değirmendere semtinde pusu kuran komandoların silahlı saldırısına uğradı. Saldırıda Salih Alagöz, Taner Berker, Bekir Sami Asman, Osman Aydın ve Ethem Selmanoğlu isimli öğrenciler ağır yaralandılar.

Otobüse pusu kuran komandoların ilk olarak otobüs şoförünü hedef seçtikleri bildirildi. Ancak şoförün kurşunlardan kurtulmasının öğrencileri bir katliamdan kurtardığı bildirildi.

KTÜ otobüsüne yapılan dünkü saldırı, daha önce öldürülen Doç. Necdet Bulut'un öldürüldüğü yerde yapıldı. Yüzleri kapalı olan kişiler yine o günkü gibi pusu kurmuşlardı. Olayın görgü tanığı öğrenciler olayı 4-5 komandonun düzenlediklerini belirttiler.

Saldırıya uğrayan öğrencilerin tespit edebildiklerini iki komandonun isimleri şöyle: İnşaat öğrencisi Muzaffer Bozlar ile Hüseyin Yıldırım.

Saldırının yapıldığı Orman Mahallesinde daha önce 13 komando tabanca, dinamit, bomba, bıçak ve çeşitli saldırı aletleriyle yakalanmışlardı. Kısa bir süre sonra bu 13 komando serbest bırakıldı

Burada basılan bir bildiri de ele geçti. Bu mahalle faşist saldırıların tezgahlandığı bir yer olarak bilinmektedir.

Komandolar dünde şehirde terör estirmeye giriştiler ve bazı araçları ateşe verdiler.

İSTANBUL'DA

İstinye Devlet Hastanesi Dahiliye Mütehasısı Fikret Koç'a, Kireç Burnun'da arabasını temizlerken Anadol marka bir arabadan ateş açıldı. Açılan ateş sonucu Fikret Koç kolundan yaralandı.

Bu arada Fikret Koç'un 1977 Milletvekili seçimlerinde Kars'tan MHP adayı olarak katıldığı belirtildi.

● Paşabahçe, Çubuklu ve Kavacık civarında bir topluluğun afiş astığının ihbar edilmesi üzerine polis ve jandarma ekipleri tarafından çevrede bir operasyon düzenlendi.

Operasyon sonunda Paşabahçe'de bulunan Dev-Genç, İGD ve İKD'de yapılan aramalarda 25 kişi gözaltına alındı ve Selimiye Sıkıyönetim Savcılığına gönderildiler.

● Şişli TİKP üyesi Cemal Kanmaz, dün Çağlayan'da Devrimci Sol taraftarı bir grup zorbanın silahlı saldırısına uğradı.

Evinden çıkıp otobüs durağına giden Cemal Kanmaz, 6 kişilik silahlı Dev-Solcu tarafından durduruldu. Sahte Solcular Cemal Kanmaz'a, "Bir daha buralara gelme, gelirsen seni öldürürüz" diyerek tehdit ettiler. Daha sonra da yumruk ve sopalarla dövdüler. Bu sırada saldırganlardan birinin sustalı bıçağını çekmesi üzerine Cemal Kanmaz, ellerinden kurtulup kaçtı.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 2. nolu bildirisine aykırı hareket ederek toplantı yaptıkları gerekçesi ile Beşiktaş İGD lokalinde bulunan 75 kişi gözaltına alındı. Atatürk Eğitim Enstitüsünün karşısında bulunan Çetin Koçoğlu yurdunda da 35 komando gözaltına alındı.

ANTAKYA

Antakya'da Eğitim Enstitüsü öğrencisi Suzan Ünver'in ölümü ile sonuçlanan olaylardan sonra Enstitüde sınavlar ertelendi.

Suzan Över'in cenazesi 15 bin kişilik bir topluluk tarafından kaldırıldı. Törende "Alevi Sünni bir olsun, faşistler kahrolsun" sloganları atıldı. Bu arada bir grup sahte solcu TİKP'nin çelengini parçaladı.

BURSA'DA

Bursa Emniyet Müdürlüğü ekipleri bir evde yaptıkları aramada, tahrip gücü yüksek iki bomba ile 43 dinamit lokumu ve hazırlanmış 57 dinamit fitili ele geçirdiler. Patlayıcı maddelerle ilgili olarak aralarında Bursa Ülkücü Gençlik Derneği 2. Başkanının da bulunduğu üç kişi göz altına alındı. Bursa Cumhuriyet Savcısı Zekai Turan patlayıcı maddelerin bir ihbarı değerlendiren güvenlik kuvvetlerinin Namazgah semtindeki bir eve yaptıkları baskın sonucu ele geçirildiğini bildirdi. Verilen bilgiye göre evde biri patlamaya hazır bulunan saatli bombalar ekiplerce etkisiz hale getirildi. Evde ayrıca patlayıcı madde yapımında kullanılan çeşitli maddeler de ele geçirildi.

İSKENDERUN'DA

İskenderun'da önceki gece motosikletten iki kişinin açtığı ateş sonucu, Ticaret Lisesi öğrencisi Mithat Altınay ağır yaralandı. Mithat Altınay Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

MALATYA'DA

Malatya'da "Cinayete teşebbüs, ev ve işyerlerine patlayıcı madde atma, kurşun sıkma" eylemlerinden aranan Ülkü Ocakları üyesi Metin Ulukaya önceki gece yapılan genel aramada tabanca ile yakalandı.

İZMİR'DE

MHP Gümüşpala lokaline tahrip gücü yüksek patlayıcı madde atıldı. Binada geniş hasar yapan patlamayı, ajans ve gazete bürolarına telefon eden "TKP/ML" adlı örgütün üstlendiği iddia edildi.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER

18.33 MARCO
Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 13. bölümünde Arjantin'e gitmek üzere bindiği gemide birçok arkadaş edinen Marco, annesine kavuşacağı günü sabırsızlıkla beklemektedir.

19.00 HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ:
Dizi belgeselin Balinalar adlı bölümü yayınlanacak.

19.30 ORGAN NAKLI:
TV. Eğitim Yayınları Şubesince hazırlanan programda, son günlerin güncel sorunu olan organ nakli (bizim ülkemizdeözellikle göz ve böbrek nakli) üzerine yetkililerle yapılan bir program yayınlanacak.

20.30 HABERLER

21.10 MİNİK SONSER

21.13 TV'DE SİNEMA:
(Cehennemde İki Devre)
Geniş bilgi 6.sayfada verilmiştir.

23.00 POP MÜZİK

23.20 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
14.32 Yurttan Sesler
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.17 Yaşayan Bestecilerimiz.
21.45 Türküler.
22.02 T.B.M.M Saatı
23.30 HABERLER
23.10 Tatil Gecesi
01.00 Program ve Kapanış

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Türkiye'de Sanayileşme Gelişmesi.
11.20 Türküler Geçidi
12.00 Türk Hafif Müziği
12.40 Selma Ersöz'den Şarkılar
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.15 Beri Gel Barışalım
16.20 Arkası Yarın
18.30 Geleneklerimiz Göreneklerimiz.
2030 Olayların İçinden
21.15 Sanat Dergisi
22.30 Solistlerden Seçmeler.
23.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
23.30 HABERLER
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları.
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
11.00 Öğleye Doğru
12.30 Hafif Batı Müziği
16.00 Oda Müziği
17.00 Albümlerden Bir Demet
18.00 Salıdan Salıya
23.00 Gecenin Getirdikleri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

"Motorumuzu...

Baştarafı 1. Sayfada

nı Nevzat Ayabakan ile tekrar görüştük. Ayabakan, son gelişmeler hakkında şunları söyledi:

"Kaybolan balıkçı ile ilgili olarak Dışişleri Bakanlığı ile yaptığımız görüşmede, Rusya'daki Türk Büyükelçiliğine telgraf çekildiğini belirttiler. Bekliyoruz. Ayrıca Karadeniz sahillerindeki temsilcilerimizle temas halindeyiz. Gelişmeleri izliyoruz."

Ayabakan, daha önce de balıkçı teknelerimizin Rus, Bulgar ve Yunan hücumbotlarınca kendi limanlarına götürüldüğünü söyledi. Geçen yıl Sinop limanından açılarak avlandığı sırada Ruslar tarafından kaçırılan "Tuğcular" teknesi için Merkez Bankası aracılığı ile 18 bin ruble ödediklerini belirtti. "Yüksel" adlı balıkçı teknesinin Sinop'a gitmek için açıktan gitmesi gerektiğini belirten Ayabakan, bu teknenin tek kişilik balık taşıyan yedek motor olduğunu söyledi.

MOTORUN KAYBOLDUĞU GÜN HAVA İYİ İDİ

Balıkçı teknesinin kaybolmasının sözkonusu olmadığını belirten Ayabakan, sözlerine şöyle devam etti:

"Teknenin kaybolduğu gün hava muhalefeti yoktu. Balıkçılar meteoroloji uzmanı gibidir. Dört gün önceden ne olacağını bilirler. Zaten gideceği yer sekiz saatlik bir yol. Ayrıca kaybolalı günler oldu. Motor batmış olsa ceset veya motorun parçalarının karaya vurması gerekirdi."

Geçmişte bazı balıkçı teknelerinin Yunanistan limanlarına götürülmesine büyük tepki gösteren yetkililerin ve basının bu olay karşısında susmalarını da eleştiren Ayabakan şöyle dedi:

'Motorumuzu kaçıran Rusya yerine Yunanistan olsaydı, yetkililer ve basın büyük tepki gösterirlerdi."

Ayabakan, devletin balıkçıların sorunlarıyla ilgilenmemesinin balıkçı teknelerinin kaybolmasına yol açtığını İçişleri Bakanlığına teknelere telsiz verilmesi için başvurduklarını ancak konuyla ilgilenilmediği ve kendilerine basmakalıp cevaplar verildiğini, bunun sonucu balıkçı teknelerinin "kaybolduğunu" ve "kaybolmaya" devam edeceğini söyledi.

Balıkçılar Derneği Başkanı Nevzat Ayabakan balıkçıların sorunlarına değinerek şunları söyledi: "Küçük tekne sahipleri kredilerden yararlanamıyor. 200 bin liralık kredi için 2 milyon liralık taşınmaz mal teminatı isteniyor. Türkiye'deki 2,5 milyon balıkçıdan 1,5 milyonu teminat altında değildir. Ayrıca balık ağı ithalinde yetkililerden ilgi bekliyoruz."

MAYIS AYINDA SESİMİZİ DUYURMAK İÇİN BOĞAZI TRAFİĞE KAPATACAĞIZ

Trolla balık avlanmasının balıkçılığımız için bir kanser olduğunu ve yetkililerin bunun önüne geçmediği takdirde balıkçıların protesto gösterilerinde bulunacağını belirten Ayabakan şöyle devam etti: "Trol Türkiye denizleri için kanser hastalığıdır. Sözde yasak olduğu halde İstanbul balıkhanelerinde bulunan balıkların yüzde 80'i trol balığıdır. 1 Mayıs 1 Ağustos tarihleri arası balığın yumurtlama ve üreme mevsimi olduğu için bu mevsimlerde balık avlanmasını istemiyoruz. Bunun için Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne yazılı dilekçe verdik, kabul edilmezse Mayıs ayında yapacağımız kongre sonunda 1500 motorla İstanbul Boğazını trafiğe kapatacağız. Böylece Boğazlardan yabancı gemiler geçemeyecek ve sesimizi uluslarası alanda duyurmuş olacağız."

Savcılar...

Baştarafı 1. Sayfada

cı İkramettin Güleryüz, Lozan Konferansında Türkiye Hükümeti adına İnönü'nün açıkladığı "Kürtlerin kendi istekleriyle Türk yönetimi altına geçtiklerini ve kaderlerini Türkiye'nin kaderine bağladıklarını tarih göstermektedir. TBMM Türklerin olduğu kadar Kürtlerin de hükümetidir. Böyle bir durumda kendilerini temsil etmeyecek bir hükümet ve parlamentoda yönetilecek olan ülkelerin kaderi üzerinde hiç bir gerçek etkileri olmayacağını Kürtler bilmektedir. Yurttaşlık haklarını ve yetkilerini kapsamayacak olan ve sözde tanınan haklar Kürt soyu gibi üstün bir soyu hiç tatmin etmeyecektir" şeklindeki görüşlerin ırkçılık ve bölücülük propagandası mahiyetinde olduğunun anlaşıldığını ileri sürerek, 1978/502 esas sayılı iddianamesiyle İstanbul Ağır Ceza Mahkemesinde bir dava açıldı.

Dünkü duruşma sırasında Yazı İşleri Müdürümüz ifadesinde "27 Eylül 1978 tarihli gazetemizde bu yazıyı kaynaklarıyla açıklamamıza rağmen Savcı İkramettin Güleryüz'ün 19 Ekim 1978 tarihinde bilerek bu davayı açtığını böylece Atatürk ve İnönü'yü sanık sandalyesine oturttuğunu" söyledi. Daha sonra kaynaklarıyla açıkladığımız yazı hakkında da savcılığın ikinci bir dava açtığını belirten Yazı İşleri Müdürümüz, bu sefer Savcılığın Harp Akademileri Komutanlığının bir yayınından alınan cümleyi ırkçılık ve bölücülük iddiasıyla suçladığını belirtti. Büyüközden, "Savcılığın yazının bütününden soruşturma açtığını Atatürk ve İnönü'nün sözleriyle yazının aynı fikri taşıdığını ve savcılığın bu tutumuyla aslında Atatürk ve İnönü'yü sanık sandalyesine oturttuğunu" söyledi. Yazı İşleri Müdürümüz "savcılar bu davayı açarak demokrasi ve hukuk anlayışlarını, basın üzerinde uygulamaya çalıştıkları sansürü belgelemişlerdir" dedi.

Savcı Servet Köseoğlu'nun bu yazının Atatürk'ün sözlerinden esinlenerek yazıldığını iddia etmesi üzerine, Yazı İşleri Müdürümüz, yazıda kaynak olarak kullanılan kitapların fotokopilerini heyete gösterdi. Mahkeme Heyeti Atatürk'ün sözleri, Lozan Konferansı tutanaklarının fotokopilerinin kendilerine verilmesi için mahkemeyi 4 Nisan 1979 tarihine erteledi.

Gazetemiz hakkında açılan dört davanın duruşmasına da aynı gün Toplu Basın Mahkemesinde başlandı. Bu davalardan da üç tanesi bölücülük iddiasıyla açıldı.

TOPLU BASINDA 75 GAZETECİ VE BASIN MENSUBU YARGILANDI

Toplu Basın Mahkemesinde aynı gün bakılan 53 davada aralarında Dünya gazetesi Yazıişleri Müdürü Işık Yurtçu, Cumhuriyet gazetesi Yazıişleri Müdürü Bülent Dikmener ve aynı gazetenin yazarlarından Çetin Özbayrak, Yazar İsmail Beşikçi, Halkın Sesi dergisi sahibi Hüseyin Karanlık ve Sorumlu Müdürü Abdülaziz Şenel ve geçenlerde öldürülen Politika gazetesi Yazıişleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün de bulunduğu 75 gazeteci ve basın mensubu yargılandı.

3. KONTRGERİLLA DAVASI BUGÜN

Öte yandan gazetemizin 10-20 Temmuz tarihleri arasında yayınlanan "Resmi Belgelerle Kontrgerilla" dizisinde açıkladığımız Jandarma Genel Komutanlığının Kontgrerilla belgesi hakkında açılan 7 davadan üçüncüsüne de bugün başlanıyor.

"Özaydınlı...

Baştarafı 1. Sayfada

mına yolaçan olayların başlangıcına sol çevreler sebep olmuştur anlamına gelebilecek açıklaması, büyük talihsizlik ve yanıltma eseridir."

CHP Gençlik Kolları Başkanı İçişleri Bakanlığındaki siyaset anlayışına katılmadıklarını, bakanın faşist kadrolar tarafından yanıltılmış olduğunu bildirdi.

TASS...

Baştarafı 1. Sayfada

"Belki de kendisi Turancıdır" sözlerini kullandı. Drossos, bu tür olayların üzücü olduğunu ve komşu ülkedeki durum nedeniyle Yunanistan'ın daha da dikkatli olması gerektiğini belirterek konuşmasını tamamladı.

BELÇİKA RTB RADYOSU

Belçika'dan Fransızca yayın yapan RTB Radyosu K.Maraş olaylarına ve bu olaylardan sonra ilan edilen sıkıyönetime yayınında geniş yer verdi. RTB Radyosunun yorumcusu Jean François Sebastic'nin yorumunda şöyle deniliyor:

"Çoğu zaman sağ partiler, bazen de böylesine bölünmüş bir ülkede acımasız bir savaşa girişen yabancı ülkeler gizli servisleri tarafından kullanılmaktadır... Şimdi Türkiye'nin Ecevit hükümetinin düzeni ayakta tutabilmekte bahsi kazanıp kazanamayacağıdır. Ya da sağın ülkeyi iç savaşa sürüklemeyi başarıp başaramayacağıdır."

K.MARAŞ KATLİAMINI TAHRİK EDENLER AŞIRI SAĞ GRUPLARDIR

RTB, 26 Aralık tarihinde sabah saat 9.00 bülteninde de şunları belirtiyor:

"Kahramanmaraş katliamını tahrik edenler aşırı sağ gruplardır. Gazetelerde yayınlananlar, Batılılar için dehşet vericidir. Bu katliam taşlarla, sopalarla, kurşunlarla ve kamalarla yapılmış ve ne kadınlara, ne de çocuklara acınmıştır. Bu çatışmaların bu denli şiddetli oluşu sadece siyasi muhalefete aşılanmış dinsel rekabete değil, çatışmalar sırasında Şii müslümanlar komünist olarak nitelenmişlerdir, fakat ülkenin bir bölümünün Ortaçağdan henüz çıkmış olmasına bağlanabilir.

"Gerçekte Türkiye halkı biri 12 gelişmiş kentsel toplum ve diğeri doğanın kaprislerine, kötü beslenmeye, yüksek doğum oranlarıyla oluşan ölümlere, geri kalmışlığa maruz kalmış ve çok güç bir yaşam sürdüren kırsal alan toplumu olarak ikiye bölünmüştür.

"Türkiye'deki tüm muhalefet ve eğilimler; Albay Türkeş yönetimindeki MHP'nin ünlü Bozkurtları gibi silahlı aşırı gruplar tarafından, ya da Süleyman Demirel'inki gibi siyasi partilerce veya bazen komşu birtakım yabancı ülkelerin gizli servislerine kullanılmaktadır."

AFP (AGENCE FRANCE PRESS)

"...Kahramanmaraş'-maskeli, tüfek sopa ve baltalı sağ eğilimli militan çeteleri şehrin birçok mahallesini altüst ediyor, kadın ve çocukları öldürüyor, dükkanları ve evleri ateşe veriyor, fakat bu arada duvarlarına ve pencerelerine aşırı sağ sloganlar yazılan ev ve işyerlerine dokunmuyorlar."

26 Aralık tarihli "La Suisse" gazetesi, Kahramanmaras katliamını "Türkiye'de çatışmaların bilançosu vahimleşiyor" başlığı altında verdi. AFP ve Reuter ajanslarına dayanarak haberi aktaran gazete, şöyle devam ediyor: "Resmi makamlar saldırganların ve tutuklanan kimselerin siyasi kimlikleri hakkında bir açıklama yapmaktan kaçınıyorlar. Resmi makamlar 25 Aralıkta yaptıkları açıklamada ölü sayısının 98 olduğunu bildirdiler. Ancak Türkiye basını ölü sayısının 100 ile 500 arasında olduğunu yazıyor.

Türkiye'de cereyan eden şiddet olaylarının çoğu ile ilgisi olduğu belirtilen Albay Alparslan Türkeş'in aşırı sağcı partisi MHP, Hükümeti beceriksizlikle suçladı ve sıkıyönetim talebini tekrarladı.

Türkiye İşçi Köylü Partisi ve diğer sol partiler "faşist odakların" tasfiye edilmesi için Hükümetin acil önlemler almasını talep etti".

İsviçre'de yayınlanan "Le Matin Tribune" gazetesi 26 Aralık tarihli sayısında Kahramanmaraş olaylarını "Gerçek bir katlıam" başlığı ile verdi.

Türkiye gazetelerinin, resmi makamların açıkladığı ölü sayısının çok üstünde sayılar yayınladığını belirten gazete şöyle diyor: "İçişleri Bakanı Özaydınlı, Kahramanmaraş'ta yaptığı basın toplantısında olayların niteliği hakkında bir bilgi vermekten kaçındı. Aşırı sağcılar şehir halkının bir kısmını canice öldürdü mü, yoksa bir sağcı-solcu veya Alevi-Sünni çatışması mı? Bakan bu konuyu açıklamadı. Kahramanmaraş katliamını protesto eden halk özellikle büyük şehirlerde gösteriler düzenledi. Bütün siyasi çevreler, Maraş olaylarının aydınlatılması için objektif bir soruşturma açılmasını önerdiler. Aşırı sağcı MHP'nin Başkanı Alparslan Türkeş, olayların sorumlusunun komünist militanlar olduğunu iddia etti. Bütün demokratik örgütler ise "katliamın sorumlusu olan faşistler"den hesap sorulmasını istedi.

K.Maraş...

Baştarafı 1. Sayfada

K.Maraş olaylarında suçlunun MHP olduğu, MHP'nin ırk, din ve mezhep ayrımlarını körükleyerek tertip ortamı yaratmaya çalıştığı açıklanan DİSK kararında daha sonra şöyle deniyor:

"Bugün MC'nin ana gücü ve egemen sınıfların siyasal örgütü AP, tekrar iktidara gelebilmek için, tüm kanlı olayların baş sorumlusu olarak beliren MHP'yi korumaya ve onunla işbirliğine devam etmektedir. Bu belirme karşısında, Adalet Bakanının MHP ve yan kuruluşları hakkında gerekli yasal kovuşturmayı yapması gerekmektedir."

DİSK'in açıklamasında İçişleri Bakanı Özaydınlı, Meclis'te asıl suçluları gizler biçiminde konuşmalar yaptığı için eleştiriliyor.

Açıklamada daha sonra Ecevit'in "Sıkıyönetim demokratik hakları kısıtlamayacaktır" şeklindeki sözleri hatırlatılarak, bunun aksi davranışlardan Başbakan'ın sorumlu tutulacağı bildiriliyor.

DİSK'in bildirisinin sonunda Konfederasyona bağlı işçiler başta olmak üzere, tüm işçiler, tüm demokratik kuruluşların üyeleri ve bütün halk 5 Ocak 1979 Cuma günü saat 11.00'de, K.Maraş'ta ölenler için 5 dakikalık saygı duruşunda bulunmaya çağrıldı. Ayrıca DİSK'in bundan böyle hangi sendikaya üye olurlarsa olsunlar, bütün işçilerle, faşizme karşı ortak mücadele edeceği de belirtiliyor. Bildiride MHP milletvekilleri ile ortak deklerasyon imzalayan CHP milletvekillerinin kınanmasının kararlaştırıldığı da açıklandı.

Kapımızın önündeki 150..

Baştarafı 1. Sayfada

sesi: Basit bir "arıza" mıydı bu olay? Kuşkulanmakla birlikte ilk elde öyle bir ihtimali de açık tuttum. Hemen hafiyece yorumlara girmedim ama, 500 yurttaşımızın canına malolan provokasyonların, tertiplerin, tezgahların, gün ışığında planlanıp, devlet ve hükümet kuvvetlerinin gözleri önünde uygulandığı, K.Maraş'ta bu kadarcık "basit" hinoğlu hinlik de beklenmeyecek birşey değildi.

"Olayları Alevi komünistlerin çıkardığını yazsanıza"

Belli Otelin telefonuyla Milliyet ekibi merkeze haber geçiyor. Konuşma bittikten sonra otel yetkillilerinden biri odaya girerek "Ne biçim haber veriyorsunuz, bu olayları Alevi komünistler çıkardı, bunları yazsanıza," diyor. Milliyet muhabirlerinin merkeze ne yazdırdıklarını bu adam nasıl biliyor? Telefon dinlemek uşaklara mahsus bir hastalık biliyordum. Meğer "milliyetçi" baylarımız da müptelaymış bu hastalığa(!)

Az sonra odasından lobiye inen bir başka Milliyet muhabiri merdivenden şu sözleri duyuyor:

—Alo... Ne yazdırdı bu herifler size? Vay namussuzlar...

Albay:"En emin otel Belli otelidir(!)"

Bu olay üzerine küme küme toplanıyoruz vilayette... Olayı İçişleri Bakanı Özaydınlı'nın emir subayına nakilediyor ve can güvenliği istiyoruz. Aynı gün Vali Muavininin odasında haberleri dinlerken Albay giriyor içeri. Bize otel bulunmasını isteyen bir arkadaşa şu cevabı veriyor:

— En emin otel Belli oteldir. Oraya kattiyen saldırı olmaz. Allah, Allah niçin saldırı olmazmış, Belli otele Öğreniyoruz sonra, otel sahibi AP'li belediye başkanının yakın arkadaşı. Milletvekillerinin dostu ve MHP yanlısıymış. Hani "Alevi komünistler" saldırıyordu Maraş'ta?

Akşam saatlerine doğru yine ilginç esrarengiz olaylar cereyan ediyordu Otel Belli'de. Aydınlık muhabirlerinin otel lobisindeki bütün hareketleri resepsiyonda meraklı gözler tarafından ilgiyle izleniyor. Merdivenlerdeki ayak seslerimize göre merdiven başında bulunan 150'şer kiloluk ne oldukları belirsiz şahıslar meraklı bakışlarla oda numaramızı bellemeye çalışıyor. Telefon numaralarını çevirirken parmaklarımızın hangi numaralara gittiği izleniyor, daha sonra oda numaramıza bağlatılan telefonlardan tehlikede olduğumuza dair "ihbarlar" geliyor. Birkaç arkadaşla birlikte gece bizim odada sohbet ederken, başbakanlık özel kaleminden gelen bir telefon bize işlerin oldukça ileri boyutlara varmış olduğunu kavratıyor. Başbakanlık Özel Kalemi bizim sağ olup olmadığımızı bir telefonla soruyor. Sonradan öğreniyoruz ki, gazetemiz can güvenliğimizin olmadığı konusunda Başbakanlığa başvurmuş. Bu "incelik" oradan geliyormuş.

150 kiloluk gözcüler

Daha sonra oda kapımızın karşısındaki duvara bir koltuk atıp oturmuş olan 150 kiloluk gözcü giriş çıkışlarımızı., tuvalete gidiş gelişlerimizi kafasına not edercesine dikkatle takip ediyor.

Ertesi sabah Hürriyet gazetesinden bir arkadaş vilayet basın odasında telefon başında bulunan Aydınlık ekibinden bir arkadaşa, "Beni seviyorsan, bu odadan dışarı adımını atma. Bütün gün burada kal"diyor ve gidiyor. Sonra anlaşılıyor ki, iki subay, iki yüksek rütbeli subay aşağıda kendi aralarında şöyle konuşuyorlar: "Aydınlık olayları MHP'ye yıkmaya çalışıyormuş, Ben de onları buradan sağ çıkarırsam...."

Hava İndirme Birliğine mensup komandoların etkin harekatından sonra MHP'li saldırganların suç aletleri ile birlikte yakalanmaya başlaması üzerine, MHP Grup Başkan Vekili İhsan Kabadayı, MHP Genel Sekreter Yardımcısı Nevzat Kösoğlu ve bir MHP milletvekili arzıendam ettiler. MHP milletvekili Faruk Demirtola" telaş içinde basın bürosuna gelerek yakalanan "masum ülkücüler" konusunda kamuoyunu etkilemeye çalışıyordu.

AP'li milletvekillerinin de MHP'lilere benzer yorumlar yaparak K. Maraş'taki olayların sürmesine yardımcı olacak tarzda beyanatlar verdiklerini gazetelerde okuduk. Ve şahit olduk.

Geriye dönüş başlıyor

Bu arada belediyenin kalorifer dairesinden ufak ufak dumanlar yükseliyor. Buradaki MHP liler de hemen propagandaya başlıyor ve "İşte en sonunda komünistler belediye binasını da yakmaya başladılar" diyorlardı. Çünkü olayların gelişmesinde Belediye Başkanının rolünü böylece bir nebze de olsa uzaklaştırmaya çalışıyorlar.

Ihsan Kabadayı da bağırıp çağırıyor:'Belediye binasını eğitim enstitülü Alevi komünistler yaktı' Hava biraz durulduktan sonra, silah sesleri azalmaya, yanan evlerden çıkan dumanların seviyesi düşmeye başlayınca gazeteciler de Maraş'ı birbiri ardısıra terketmeye başladılar. Aslında bu izlenecek olayların bitmesinden değil günlerce süren yorgunluk bitkinlik ve dayanılmaz gözlemlerin verdiği psikolojik baskıdan, hem de bir an önce bu cehennemden kurtulma isteğinin sonucuydu.

Ve bu noktadan itibaren araç derdi başladı. Benzin darlığının had safhada olduğu bir durumda, bize, bütün gazetecilere resmi araç veya korumak amacıyla resmi araç verilmedi. Bize, "taksi bulun gidin" dendi.

Hiç bir taksici can güvenliği olmadığı için aracını kullanmak istemiyordu. Çok güç şartlar altında insanlar şehri terke zorlanıyordu. Zar zor içlerinde kimlerin olduğunu bilmediğimiz bir otobüsle Türkoğlu'na kadar gelebildik. Türkoğlu ki faşistlerin örgütlü, Maraş katliamına sık sık yardımcı oldukları bir yerdi. Kendimizi buraya attıktan sonra özel aracı olan birisini ikna edebildik ve bu araçla Adana'ya kadar kaymakamın yardımıyla benzinbularak gidebildik. Yolda günlerdir hasret olduğumuz bir lokma ekmeği yiyebilmek için bir benzin istasyonunda durduk. Bizi Adana'ya götüren kurtarıcımız söyle dedi:

"Pol-Bir Maraş'ta güçlü olsaydı, olaylar çıkmazdı" Birden şoke oldu. Bizi Maraş cehenneminden kurtaracak olan şoförümüz Pol-Bir yanlısı bir polisti. Onun belinde tabancası bizim ise herşeyimiz fotoğraf makinalarımız. Ondan sonra herşeye rağmen cesaretimizi artırıcı, yüksek sesle sözler söyleyerek Adana'ya ulaştık ve derin bir nefes aldık. Fakat bu sanılmasın ki Aydınlık Maraş'tan cıktı.

Aydınlık K.Maraş olaylarını takip ediyor

Halkımız Aydınlık adına Maraş'ta bilgileri toplamakta ve bu bilgileri haber merkezimize yağdırmaktadır. Aydınlık muhabirleri yine olan bitenlerin içyüzünü halka açıklayacaklar ve bütün karanlık kanlı elleri tek tek ortaya çıkaracaktır. Aydınlık ekibinin Maraş'ta sürdürdüğü dört günlük çalışmasının yorgunluğunun tek karşılığı bu olacaktır. Halkımızın başı sağ olsun.

Bir daha bu olay değil.bu olayın yüzde biri kadar küçük başka bir olayın meydana gelmemesi için hükümetin sağır kulağına megafonla bağıran bir yazı dizisi hazırlayacağız. Olanları bitenleri geçmişinden alarak bir bir ortaya dökeceğiz. Aydınlık Maraş Ekibi hepinizi selamlar...

KAYIP– Klodfarer Cad. 40/6 İstanbul adresindeki işyerimin 1977 yılına ait fatura ve işletme defterini kaybettim.
Ahmet Lozan KAYNAK

"Kırıkkale...

Baştarafı 1. Sayfada

sında yayınlanan "Talimgah-ı Bozkurt Fi Kırıkkale" başlıklı yazıda, MHP yanlısı "Devlet" gazetesinin 71. sayısında yayınlanan "Seyyah-ı Fakir Evliya Çelebi" imzalı yazıya yer verilerek, Kırıkkale'deki kampta yapılan saldırı talimleri anlatılıyor. Yazıda MHP Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nu kasteden bir şekilde, "Somuncu baba tekkesi mensubu Somuncuoğlu Sadi kendisi gibi bir avrat bulamadığından hâlâ bekardır" deniyor.

Orta Asya Türkçesiyle yazılan yazının bir yerinde "Bozkurtlar Faşisttirler" deniyor, ancak "Faşist"in kelime anlamı "Gizli bir şeyi açıklayan" olarak gösterilerek, kelime oyunuyla, okuyucu yanıltılmak isteniyor. Yazıda, Kırıkkale'deki kamp ile ilgili olarak şunlar söyleniyor:

"Bozkurtlar Türkiye'nin her yanında talim yapılan obalar kurup, orada nice kafir telef edilir, nice it boğazlanır, nice din düşmanlarının beyni çıkarılır ve nice Türk'e dil uzatanın dili koparılır. Orda talim ederler.

"Bozkurtlar Kırıkkale'de münbit yeşil bir arazide oba kurup kendilerini talime verdiler. O yerin etrafı tepelerle çevrili olup bir dere geçer. Orada şehit talimleri yapılır. Kelle, bacak, kol ve gövdenin zerre kadar kıymeti yoktur.

"Urangu adlı bir yiğit istirahate çekildikten sonra fakir de (yazının yazarı olabilir) oraya gelmiş. Kamptakiler 'Bize baş olun, şimdi başımız yok' demişler. O da bu teklif icabı onlara baş olmuş.

"Talim esnasında, Uç Oğul'un kaburgası kırılıp bere alınca, 'Biz Turan için kelleyi ve bedeni de feda ederiz' demiş.

"Kara Ozan ise şiir söyleyip, ahçılık yaparmış.

"Kemal Oğlu adlı bir kişi askerlere PÜKİS denilen bir yumruk vurma hüneri öğretirmiş. Bu yumrukları 'namert' kişilere kullanırlarmış. Onu yeyip sırtüstü düşenlere 'Ne gavad oldu' derlermiş. Daha bunun gibi saymakla tükenmez nice talimler varmış.

"Sonuncu baba tekkesi mensubu Somuncuoğlu Sadi, kendisi gibi bir avrat temin edemediğinden, halen bekar durmaktadır. Budakoğlu Mehmed de solla kavgadan muzaffer çıkmadan evlenmemeye kararlıdır."

"Oradaki kampa katılanların adları şunlar: Alp İsbora, Ersegün, Gökbörü, Üçoğul, Kara Ozan, Tungatekin, Taçam ve diğer erler. Fakire de Uluç Reis adını vermisler.

Sükan...

Baştarafı 1. Sayfada

dikkat çekerek, Sovyetler Birliği ve ABD'nin Türkiye'de anarşi istediğini söyledi.

Sükan partisinin Sakarya Merkez İlçe Kongresinde yaptığı konuşmada özetle şöyle dedi:

"Anarşinin siyasi, iktisadi, sosyal kaynaklarını iç ve dış olarak gözönüne alalım. Süper devletler Sovyetler Birliği ve ABD Türkiye'de anarşiyi istiyorlar. Yani sadece içte aramayalım bunu, dışa karşı da dikkatli olalım.

"Elimdeki bir MİT raporunda Türkiye'deki anarşiyi körükleyenlerin Kıbrıs'ta ve Filistin'de eğitim gördükleri belirtiliyor. Bunlara karşı mücadele etmek gerekir.

"Bunlara karşı, yani bölücülüğe, yıkıcılığa, terörizme ve anarşiye karşı, bugünkü iktidarı destekleyen bütün güçlerin ve muhalefeti meydana getiren bütün çevrelerin birlikte mücadele etmeleri gerekmektedir. Her zamankinden ziyade bugün Türkiye'nin 'Ulusal Barış'a ihtiyacı vardır."

Sükan, siyasi parti liderlerini, kamplara ayırıcı ve tahrik edici mahiyette hareketlerden kaçınmaya da çağırdı.

Tertipler...

Baştarafı 1. Sayfada

da özellikle bazı din adamlarının görevlerini kötüye kullanarak kışkırtıcılık yapmaları halk tarafından kınandı. Aralarında Maraş müftüsünün yeğeni olduğunu söyleyen Diyarbakırlı bir imamın da bulunduğu karanlık kişiler, "Müslümanların kızılbaşlarla savaşarak dini kurtarmaları gerektiği" şeklindeki sözlerle kışkırtıcılıkta bulunmuşlardı.

MHP Genel Başkanı Türkeş'in sıkıyönetim ilan edilen illeri yetersiz bulduğunu açıklaması halkta tertiplerin Güneydoğu'ya kaydınlacağı kuşkusunu uyandırdı. Bilindiği gibi sıkıyönetimin ilan edilmesinden bu yana saldırı ve ölüm olayları özellikle Sıkıyönetim ilan edilen illerin dışına kaydı.

Demirel...

Baştarafı 1. Sayfada

mek değildir ki hükümet başkanı Genelkurmay Başkanının vazifelerini yapar. Hiç birisine karışamaz. Yani kendisine karşı sorumludur demek, o mercilerin görevlerini yapar demek değildir.

"Şu şartla sıkıyönetim başarılı olur. Sulandırılmamak şartıyla. Şayet CHP sıkıyönetimi de Anadolu Ajansı gibi veya TRT gibi veya Merkez Bankası gibi veya kooperatifler gibi telakki eder de, kendi gayesine uygun kullanmaya kalkarsa, buna imkan görmüyorum, o zaman sıkıyönetim başarılı olamaz."

Demecinde, rejimle ilgili kötümser tahminlerin hiç birisine katılmadığını kaydeden Demirel, ajans muhabirinin, Celal Bayar'ın "Bu kış komünizm gelecek" sözüne ilişkin sorusunu şöyle cevapladı:

"O komünizm üzerindeki hassasiyeti belirtmek için söylenmiştir."

Demecinde, yeni bir Anayasa'ya ihtiyaç olduğunu öne süren Demirel, parlamentonun güçlendirilmesinin, seçim mevzuatının tek başına hükümet, ya da sağlam koalisyon çıkaracak şekilde ıslahının gerektiğini söyleyerek çok sık seçim yapılmamasını istedi.

AP Genel Başkanı, yeni yılda ekonominin çok kısa sürede kötüye gideceğini savunduğu konuşmasında, Türkiye'nin her gün, her sabah değişen dış politika ile bir yere gidemeyeceğini söyledi. Demirel Ortak Pazara üyelik konusunda ise, "Türkiye kaldırabileceği taahhüdün altına girmelidir" dedi.

Demirel dış politika konusundaki görüşlerini açıklarken de Batı ülkeleriyle Türkiye arasındaki ilişkilerde görülen durgunluğun sebebinin Kıbrıs sorunu olduğunu söyledi. Demirel bu konuda şöyle konuştu:

"Türkiye bugün Batılı ülkelerle münasebetlerini bozmuş değil, fakat bir durgunluk var. Bunun baş sebebi Kıbrıs'tır. Yunanistan Batı'nın çocuğudur ve Yunanistan'ı meydana getiren Batıdır. Batı Yunanistan'ı daima haklı bulmuş, bizi daima önyargı ile haksız bulmuştur. Yunanistan, her meselesini bizim aleyhimize halletmeyi başarmıştır. Kıbrıs meselesinde de Yunanistan meseleyi kendi lehine halletmeye çalışıyor. Türkiye Yunan baskısı ile Yunanistan sempatizanı olan Batı'nın iktisadi ambargosuna maruz kalmıştır. Bugünkü hükümet bunu idrak etmemiş ve enkaz devraldık demiştir."

Açıklamasında Türkiye'nin Doğu Bloku ülkeleriyle ilişkilerinin mesafeli ve ciddi olması gerektiğini de belirten Demirel özetle şöyle dedi:

"Türkiye sosyalist komşularıyla ilişkilerinde devletten devlete, mesafeli ve ciddi olmalıdır. Ciddiden kastım, kendisinin ciddiye alınmasını istiyorsa, başkalarını ciddiye almaya mecburdur. Bir memlekete verdiği sözü başka memlekete de vermişse, itibarı kalmaz. Çeşitli ülkelerle imzalanan ticaret anlaşmalarının gerçeklere ve üretim gücüne uygun olması gerekir. Yapılan bazı anlaşmalarla Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarı zedelenmiştir.

KAYIP– Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Ali Fuat BAŞER

Aydınlık
BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu Yazı İşleri Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857 Sok. Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch des Cotes 1 1 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt içi		Yurt Dışı
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM (1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM (3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM (6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM (Yıllık)

İLAN TARİFESİ

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında		30 lira
Doğum, Evlenme Ölüm(5 Santim)		350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 — 279

ÇİN'de yeni uzun yürüyüş

16

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

● Çin'deki diğer 42 gazetenin toplam satışı 28 milyon

● Çin'de gazeteler genellikle tipo tekniğiyle basılıyor

● Renmin Ribao'da 1300 kişi çalışıyor

İşte Renmin Ribao gazetesinin Van Fu-cin sokağındaki vitrinleri. Bu vitrinlerin önü günün bütün saatlerinde böyle kalabalık. Gelen geçenler vitrinlere asılmış gazeteleri, fotoğraf sergisini ilgiyle izliyorlar...

Renmin Ribao gazetesi, her gün 6 milyon 300 bin adet satılıyor

Van Fu-cin, Pekin'in en hareketli sokaklarından biri. Büyük mağazalar, Pekin'in en büyük iki kitapçısı, müzik aletleri satan bir mağaza, gene yabancılar için yabancı dilde Çin yayınlarının satıldığı bir mağaza, bu sokağın iki yanında sıralanıp gidiyor.

Sokağın ortalarına doğru yüksek duvarlarla çevrili ancak kapısı açık bir bina var. Kapının sağ ve solundaki duvarlar vitrinlerle kaplı. Sağ taraftaki vitrinde, Çin'deki çeşitli siyasi faaliyetleri gösteren resimler asılı.

Sol taraftaki vitrinin önü ise günün her saatinde son derece kalabalık. İşten çıkanlar, işe gidenler, alışveriş için Van Fu-cin'de bulunanlar, hepsi vitrine sokulmuş, camekana asılmış gazeteleri okuyorlar.

Burası Çin Komünist Partisi Merkez Organı Renmin Ribao (Halkın Günlüğü) gazetesinin merkezi. 5 Haziran 1948'de yayınlanmaya başlayan gazetenin kapısının üzerinde bizzat Mao Zedung tarafından yazılmış, gazetenin başlığı asılı.

Sürekli açık duran bahçe kapısından bisikletler giriyor, bisikletler çıkıyor. Çin'in en yaygın taşıt aracı Renmin Ribao'da yaygın. Bunun için gazetenin bahçesinde bir bisiklet parkı var.

6 milyon 300 bin basılıyor

Renmin Ribao'nun Genel Sekreteri Guo Vey, gazetenin geçmişini kısaca anlatıyor:

15 Haziran 1948'de yayına başladık. Bu, Kurtuluş Savaşımızın son yılıydı. Ve bu dönem en şiddetli savaşlara sahne oluyordu. İlk sayımızı Hobey eyaletinin Şincencuan kenti yakınındaki bir dağlık bölgede yayınladık. Pekin'in barışçı yollardan kurtarılmasından sonra, 1949 yılı Ocak ayında başkente taşındık.

Şu anda gazetemiz Pekin dışında 19 yerde daha basılıyor. Bunların uzakta olan dokuzuna yazı ve haberleri teleksle geçiyoruz. Orada yeniden dizilip basılıyor. Daha yakında olanlara ise matrisleri uçakla gönderiyoruz.

Genellikle haber kesme saati gece 01'de. Dizgi ve tertibin tamamlanması, matrislerin çekilmesi ve baskıya geçilmesi 04'ü buluyor. Sabah saat 07'de dağıtıma başlanabiliyor.

Pekin'de 1 milyon 800 bin, toplam olarak da 6 milyon 300 bin basılıyor. Bu görünüşte çok büyük bir sayı, ama Çin'in nüfusu dikkate alınırsa, az sayılır."

Renmin Ribao gazetesi Yazışleri Müdür Yardımcısı An Gang, Aydınlık'ı inceliyor...

En büyük gazete: Çankao şiaoşi

Renmin Ribao, 6 milyon 300 bin satıyor, ama Çin'in en büyük gazetesi değil. Çin'in en büyük gazetesi muhtemelen adını hiç duymadığınız bir yayın: Çan Kao Şiao Şi. Bu Sinhua (Yeni Çin Haber Ajansı) tarafından yayınlanan 4 sayfalık bir gazete. Bu gazetede çok çeşitli haber ajanslarının dünya olaylarına ilişkin haberleri yer alıyor. İran olayları, ABD—Rusya arasındaki görüşmeler, İngiltere'deki bir grev, çeşitli Avrupa gazetelerinde yer alan Çinlileri ilgilendirecek yazılar, hiç bir yorum eklenmeksizin yayınlanıyor bu gazetede. Aylık abonesi 50 fen, yani 8 lira.

Çinliler bu gazeteyi "iç gazete" diye adlandırıyorlar. Çin'deki bütün parti birimleri, komünler, fabrikalar, okullar buna abone. Çin'de zaten çoğunlukla gazeteler bayide satılmıyor. Abone olanlar da kişiler değil, kuruluşlar.

Toplam 28 milyon satan 42 gazete

Çin'de bu iki gazete dışında Halk Kurtuluş Ordusunun yayın organı Ciefangcunbao (Kurtuluş Gazetesi), kültür, eğitim, bilim konularında yayın yapan Guangminbao gibi büyük günlük yayın organları da dahil olmak üzere eyalet, belediye, il düzeyinde yayınlanan 42 gazete var. Bunların toplam tirajı 28 milyonu aşıyor.

Çin'de bütün gazeteler genellikle 6 sayfa. Azınlık milliyetlerin yaşadığı özerk bölgelerde o azınlıkların dillerinde de yayın yapan gazeteler çıkıyor. Geri kalanı ise Çin'deki çoğunluk milliyet olan Hanlıların dilinde yayınlanıyor.

Renmin Ribao'nun 1. sayfası en önemli iç ve dış olaylara ayrılmış. 2, 3, 4, sayfalarda ise genellikle iç haberler yer alıyor. 5. ve 6. sayfalarda ise dış haberler yayınlanıyor.

Gazete çok çeşitli kaynaklardan haber alıyor. Ülke içi ve dünya haberlerini Sinhua'dan alıyorlar. Ayrıca yurt içindeki önemli merkezlerde ve yurtdışındaki bazı başkentlerde Renmin Ribao'nun kendi muhabirleri de var.

Gazetede toplam 1.300 kişi çalışıyor. Bunların 450'si yazı işlerinde görevli. Geri kalanı ise teknik servisler ve matbaada çalışıyor.

Matbaa Müdürü Çing Hua-min, çok eski bir matbaa ustası. "Matbaamız çok eski" diyor Çing. "Eski bir teknik kullanıyoruz. Merkez Komitemizin başlattığı dört modernleşme hareketine paralel olarak 1940'lardan kalma eski makinanın yerine yenisi alınacak. Bu amaçla bazı çalışmalar yapıyoruz. Tipo tekniğiyle çalışan eski makinanın yerini alacak olan ofset makina çalışmaya başladı bile. Bununla bazı çok önemli günlerde çıkarttığımız gazetenin ilavesini basıyoruz."

Geniş bir salona geliyoruz. 100'e yakın kadınlı erkekli işçi çalışıyor. Önlerinde küçük küçük gözler. Sayıları beş binden fazla. Her gözün içinde aynı tipte karakterler var.

Burası gazetenin dizgi bölümü. Operatörler büyük bir hızla o 5000 karakter arasından istenileni seçiyor ve derhal yerine koyuyor. Böylece makaleler ortaya çıkıyor. Bunlar büyük demir tablaların içinde biraraya getiriliyor. Aynı biçimde dizilen başlıklar ekleniyor ve gazetenin sayfaları şekilleniyor.

Çing, "Bu harfleri kullandıktan sonra tekrar eski yerlerine koymak çok zor. Onun için hepsini birden eritip, elde ettiğimiz bu kurşunla yeniden harfleri döküyoruz" diyor.

Büyük işler başarıyorsunuz

An Gang, 60 yaşlarında ama çok dinç, kısaca boylu tıknaz bir adam. Renmin Ribao Yazıişleri Müdür Yardımcısı. 40 yılı aşkın bir süredir gazetecilik yapıyor. Çin tarihinin en önemli olaylarını bir gazeteci olarak izlemiş.

An Gang'la Renmin Ribao'nun kabul salonunda konuşuyoruz. Kendisine Türkiye'den armağan olarak götürdüğümüz Aydınlık yayınlarını ve gazetemizi veriyoruz.

Büyük bir dikkatle her haberi soruyor. Çevirmenimize başlıkları çevirtiyor. Kaç kişi çalıştığımızı, nasıl bir yöntem izlediğimizi araştırıyor. Haberlerimizi nasıl topladığımızı soruşturuyor.

En çok gazetemizde çalışan sayısına ve gazetenin renkli olmasına şaşıyor. Üç baskı yapmamızı da ilgiyle karşılıyor.

"Biz 1300 kişiyle altı sayfalık gazeteden bir baskı yapıyoruz. Siz ise 140 kişiyle 8 sayfa dört renkli bir gazeteden üç baskı yapıyorsunuz. Büyük işler başarıyorsunuz. Sizlerden öğrenmemiz gereken çok şey var" diyor An Gang.

YARIN: 89 dilde yayın yapan radyo

Hunan eyaletinde yayınlanan Hunan Ribao gazetesi Yazışleri Müdür Yardımcısı Vang Li-kang ile sohbet ederken...

Şanghay'da yayınlanan Ciefang Ribao Yazışleri Müdürü Vang Vey ve diğer yöneticilerle birlikte...

Van Fu-cin sokağındaki dükkanda bütün ülkelerde yayınlanan devrimci gazeteler satılıyor. Resimde Aydınlık'ı inceleyen okuyucular...

Pekin'de AYDINLIK satılıyor

Van Fu-cin sokağının köşesinde bir postane var. Çin'de postanenin belli şubeleri gazete ve dergi dağıtımı ile uğraşıyor. Bu da onlardan biri.

Vitrinlerde yanyana gazeteler. Bir kenarda çeşitli Çin yayınları. Dergiler, gazeteler.

Bir başka kenarda ise yabancı dilde, yabancı gazeteler. Belçika'dan "Clarte", Portekiz'den "Unidade Popular", İsviçre'den "Octobre", Romanya'dan "Scintea", Yugoslavya'dan "Borba", daha başka birçok yayınlar "Rode Tribune", "Laikos Dromos", "Klassekampen", "Kommunistiche Volkszeitung", "Arbejder Avisen" ve "Aydınlık".

Hepsi yanyana duruyor vitrinde.

İşçiler, kadrolar geliyor. Yayınlara bakıyorlar ilgiyle. Yabancı dil bilenler bildikleri dildeki yayınları da alıyorlar.

Bu yabancı dildeki yayınların bir başka alıcısı da Pekin'de yabancı diller enstitüsünde okuyan, Çince öğrenen yabancılar.

"Aydınlık kaç tane geliyor?"

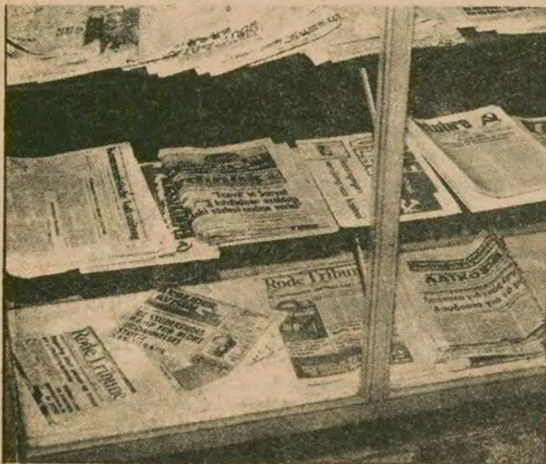
"200 tane"

"Kim alıyor?"

"Bunlara daha çok çeşitli kuruluşlar, okullar, enstitüler abone. Geri kalan 5-6 taneyi de buradan isteyenler alıyor."

Pekin'de Aydınlık okunuyor...

Yolunuz Pekin'e düşerse, Van Fu-cin'deki dükkana bir uğrayın.

Aydınlık, diğer ülkelerin devrimci gazeteleriyle birlikte dükkanın vitrininde...

Çince yazan daktilo

Çince dünyanın en zor dillerinden biri. Bizim bildiğimiz dillere benzemiyor. En azından yazısı. Çince her kelime bir karakterle ifade ediliyor. Çince kaç karakter olduğunu kimse kesin olarak bilmiyor. Çin Milli Halk Meclisinin eski başkanı müteveffa Dung Bi-vu'nun yüz bin karakter okuyabildiği biliniyor. Aslında günlük dilde 10.000 karakter yeterli.

En çok kullanılan karakter sayısı ise 5000.

Çince hakkında bu bilgileri alınca, Çinlilerin daktilo ile nasıl yazabildiği geliyor aklımıza. Dostlarımıza soruyoruz. Renmin Ribao'yu gezerken, bize Çince yazan daktiloyu gösteriyorlar.

Odada on kadar genç kız, önlerinde "daktilolar" çalışıyorlar. Daktilo resimde de göreceğiniz gibi büyük bir silindirden, bir koldan ve bir tabladan oluşuyor.

Makinanın nasıl çalıştığını bize gösteren genç kız, önce iki pelür kâğıdı alıyor, aralarına bir karbon kâğıdı koyuyor, silindirin üzerindeki kıskacı açıp kağıdı sıkıştırıyor.

"Neden iki kâğıt?"

"Çünkü bu makinanın şeridi yok. Bizim karbon kağıtları iki yüzlüdür. Yazı bu nedenle iki kağıda aynı anda çıkıyor."

Makinanın kolunu kaydırarak tablanın üstünde istediği harfin üzerine getiriyor kolun ucundaki tırnakları. Kolu aşağıya doğru bastırıyor. Tırnaklar harfi yakalayıp, tersine çevirip kağıda vuruyor ve tekrar eski yerine koyuyor.

Tablada 3000 karakter varmış.

"Aradığınız karakteri nasıl buluyorsunuz?"

Cevap yerine gülümsüyor, sonra da "alışkanlık" diyor.

"Peki 3000 karakter dışında karakter lazım olsa ne yapıyorsunuz?"

"Yanda iki yedek tabla var. Onlarda da 2000'er karakter var. Onlardan biri gerektiğinde, tabla değiştiriyoruz."

Çalışmasını izliyoruz. Eli hızla inip kalkıyor, harfler yanyana diziliyor. Ve makina tahmin edilenden çok daha hızlı yazıyor.

Sinhua Ajansının Pekin'deki büyük fotoğraf laboratuvarlarından bir bölüm...